Wirumaa Teataja

[illegible]numbri hind 6 ſenti.

Ilmub kolm korda nädalas
igal esmaspäewal, kesknädalal ja reedel.

Toimetus ja talitus: Rakweres, Lai 9-5.
Telefonid: peatoimet. ja toimetus — 3-4[illegible]
talitus — 2-21. Poſti jookſew arwe nr. 238[illegible]
Talitus on awatud kl. 8 hom. kuni kl. 5 [illegible]

Tellimiſe hind:
ilma „Tall. Poſtita“ koos „Tall. Poſtiga“
kr.—65
„ 1.80 3 kuud „ 2.15
„ 3.45 6 kuud „ 4.15
„ 6.75 12 kuud „ 8.15
50% hinnaalanduſega 3 kuu ja pikema aja tellijaile „Tallinna Poſt“ ja „Eesti Talu“.

Kuulutuste hind:
Üks millimeeter ühel weerul: eſimeſel küljel teksti ees 10 ſenti, teksti ſees 12 ſenti.
Kuulutuste küljel 5 ſenti.

Peatoimetaja E. Lehtmets. Wastutaw peatoimetaja E. Leſſel.

Wäljaandja: U/ü. „Wirumaa“.

Nr. 124. Esmaspäewal, 24. oktoobril 1938. a. Rakweres. XIV aastakäik.

PHILIPS

Raadio-huvilised!

Alates 24. oktoobrist 1938. a. on PHILIPS'i ainuesindajaks Rakveres

F-MA
V. LEMBERG
JA
K. KALLEMAA
LAI T. 4.

Teie käsutuses on rikkalik valik Philipsi uudistoodangust, 9 eritüüpi vastuvõtjaid, milliseid demonstreerime Teile meeleldi.

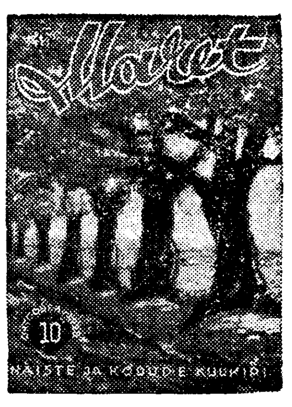

Ilmus müügile tõeline naiste- ja kodude suurajakiri

Maret nr. 10

mustri- ja lôikelehega.

Lisana kaasas 16 lehek. armastusromaan „Kuhu jäi läinud aasta lumi“.
(Algus „Maret“ nr. 9.)

Mõnda sisust: Tee kolmele. Sügis südames. Kuuldused Karli ümber. Teised ajad, teised rahvad, teised abielud. Aasia abielust. Toomas Meriheina romaani „Kastaniõis“ järg. Meie perekondade väikesi käskijaid. Naised ajasündmustiku keskpunktis. Sahiba — moodsa türklanna ideaal. Õnn armastuses. Väikesed mured käte pärast. Meie kalmistu kultuurist. Mõni sõna toalillede hooldamisest. Suur moeosa sügiseks ja talveks. Kui on saabunud sügis. Tööd virkadele kätele. Niplispitsi valmistamisest. Rikkalik käsitööosa, (suur rahvuslikel motiivel vaip, heegeldatud töös öösärgipasse, kootud laudlina, heegelpitsidega taskurätte, kohvilaudlina ühes suurättidega jne.) Läinud sajandi suuri näitlejatare. Pihlakamari — meie tervislikem ja vitamiinirikkam puuvili. Palju toiduretsepte. Arstlik nõuandja. Praktilisi nõuandeid. Teie küsite — meie vastame.

Hind 35 senti. Aastatellimine Kr. 3.50.

Väike märkus „Mareti“ lugejaile!

Nagu „Mareti“ lugejad on märganud, on „Maret“ juba aastaid trükkinud iga oma numbri tiitellehele **tegelikult trükitud eks. arvu.** (Praegusel numbril 35000 eks.) Nüüd on üks Tallinnas ilmuv kuukiri trükkinud ka oma tiitellehele järgmise teksti: **Trükitud 48000 naisele ja mehele.** Juhime oma lugejate tähelepanu sellele, et see ei tähenda veel sugugi seda, et ajakirja oleks trükitud 48000 eksemplari. Meie aga oma poolt loodame, et nimetatud ajakiri kõrvaldaks oma tiitellehelt pettetiraashi kui ebaõige ja mitteausa reklaamivõtte.

Kirjastus „Maret“.

RESTORAAN ÖÖLOKAAL **RAHVAMAJA**

23. oktoobrist 1938. a. igal õhtul **KABAREE**

Hane söömine. Värske lõhemari.
Külm naps. Lõunad.

Miin sõjaväe rongi all.

Araablased ähvardavad terroriga.

ETA. Jeruuſalem, 24. okt. (Reuter). Haifa-Lydda raudteel Tulkaremi lähedal plahwatas kaks maaſſe peidetud miini ſõjawäe mootorwaguni all. Üks Briti ſõdur ſai kergesti haawata. Jaffas ſüüdati wakſal, kus tuli ſuudeti kuſtutada, enne kuid ta oleks ſaanud tekitada ſuurt häwituſt. Laupäewal ſüüdati Jaffas Ottomani pank. Hebronis lasti maha üks konſtaabel.

Walitſuſe hiljutine määrus, mille järele kõik meeskodanikud, kes on üle 16 aasta wanad, peawad endid registreerima ja kaaſas kandma iſikutunnistuſi, on araablaste juhtidele põhjuſt annud eſineda ähwarduſega, et igaüks, kelleſt on teada, et ta on ſaanud Briti wõimudelt iſikutunnistuſe, mis on ühtlaſi uſtawuſtunnistuſeks, lastakſe kohe maha. Walitſuſe korralduſe eesmärgiks oli esmajoones kindlaks teha lojaalſuſt araablasteſt talupoegade keſkel, kes moodustawad ſuurema oſa Paleſtiina elanikeſt. Nabluſeſt loode pool on tulewahetuſes relwastatud jõukude ja ſõdurite wahel ſaanud ſurma 15 mäſſuliſt.

ETA. Jeruuſalem, 24. oktoobril. Paleſtiinas on jatkumas rahutuſed. Eile on teostatud kallaletungi ja ſabotaaſhe 8 kohas, kuſjuures ſai ſurma 1 araablane ja 1 politſeinik. Paistab, et mäſſuliſed on tarwituſele wõtnud uue taktika, mis ſeiſab juutide ettewõtete häwitamiſes ja ſhaboteerimiſes. Tel-Awiwi lähedal araablaſed häwitaſid 700 apelſiinipuud, mis kuuluſid juutidele. Hebronis on ſüüdatud juutide maju.

Tappis tädi ja põletas ſauna.

Wiljandimaal Wana-Põltſamaa wallas pandi toime rööwmõrw. Oma elukohas wäikeſes ſaunas tapeti rööwimiſe eesmärgil 70-aastane naisterahwas Kai Koowits ja põletati ſeejärel tema ſaun. Nauga ſöestunud laip ſaadi kätte ruſude wahelt. Rööwmõrwa toimijana wahistati mõrwatu õepoeg Hans Lääne, 20 a. wana, kes ka ſüü wõttis omaks. Ta antakſe tõenäoliſelt ſõjaringkonnakohtu alla.

Koowits elas oma ſaunas, käies külas peſu peſemas. Külas olid aga liikwele pääſenud jutud, et wanainimeſel olewat kulda tagawaraks. Seda tahtis nähtawasti omandada õepoeg Hans Lääne, kes reede õhtul oma ſeletuſe järele läinud tädilt raha laenama, wõttes kaaſa ka külaſt kelleltki laenatud jahipüſſi. Kuna tädi pole raha laenanud, ſiis tekkinud tüli ja ärrituſes laſknud Lääne tädi pihta. Haawlilaeng tabas rauka lõuaſt ja tõi ſurma. Sauna otſis noormees läbi ja ſai raha waid 5 kr., kuna kuld, kui teda üldſe oli, jäi leidmata. Jälgede kaotamiſeks ſüütas Lääne ſauna, milliſte ruſude wahelt leiti ſöestunud laip. Kuna lõualuu oli purunenud, ſiis oletati enne tulekahju mõrwa. Mõrwar Lääne tunnistas kriminaalpolitſeile peale lühikeſt puiklemiſt oma ſüü üles ning andis püſſi ja rööwitud raha 5 krooni wälja.

Peaminister K. Eenpalu Rakveres.

Esmaspäewal külastas Rakweret peaminister K. Eenpalu, kes ſaabus Rakwere piirituspuhastuſe wabriku awamiſele. Peaminister koos ſaatjaskonnaga alustas ſõitu Tallinnaſt kell 12 päewal. Rakwere wabriku juures korraldati neile wastuwõtt kartulikaswatajate liidu juhtiwate tegelaste poolt.

Warastas restoranis raha.

Esmaspäewal paigutati Rakwere wanglaſſe warem warguste päraſt karistatud Rägawere wallas ja aſunduſes elutſew Ewald Loit, 20 a. w., kes wiimaſe warguſe pani toime Rakweres restoran „Eestimaas“. Nimelt warastas ta restoranis Sõmeru wallas Ubja kaewanduſes elutſewa Anna Johanſoni ridikülliſt 25 krooni raha. Hiljem ſaadi 20 kr. kätte Loiti ſokiſääreſt. Wiis krooni oli ta jõudnud juba kulutada.

Wargus Pauluſe kirikus.

Rakwere Pauluſe koguduſe kantſeleis alustati läinud lõpunädalal remonti, kuſjuures tööliſed jäid omapead ruumideſſe. Hiljem märgati, et kantſeleiſt oli warastatud ära mitmeſuguſeid eſemeid, milliſed ſeiſid kantſeleis wiimaſeſt loteriiſt ſaadik. Selgitati, et warguſe pani toime maalritööline Karl Leſta.

Traktor surmas oma peremehe.

Tartumaal Luke vallas ja asunduses juhtus laupäeval raske õnnetus, kus sai surma Kodijärve v. elanik Albert Austa, 30 a. vana, ja vallaline. Ta kündis oma traktoriga maad, kui korraga traktori tagumised rattad vajusid pehmesse maasse ja traktor jäi püsti. Traktorit juhtinud Austa muljuti maapinna ning traktori istme vahel surnuks. Laip saadi kätte vaid mitme-tunnilise töö järgi, kus tehti hulk kaevamistöid.

Kanton langes.

Tehased ja valitsushooned lasti õhku.

Jaapani eelwäed tungiſid reedel kell 14.30 Kantoni ſiſſe. Suurem oſa Kantoniſt oli reede kella 20-ks (Hiina aja järele keſkööks) wallutatud jaapanlaste poolt. Päraſt ſeda kui eſimeſed ſoomusautod jõudſid Kantoni päraſtlõunal, tungis linna ſiſſe üks motoriſeeritud wäeoſa teiſe järele. Elanikkond oli Jaapani wägede ſiſſemarſſimiſel wõrdlemiſi rahulik. Jaapanlaste teadete järele on hiina linna- ja prowintſiaalwalitſuſe ametnikud enne Kantoniſt lahkumiſt purustanud kõik tähtſamad walitſushooned ja üldkaſulikud käitiſed.

Kantoni sarnaneb põrgule.

Kantoni linn ſarnaneb oma õuduſe pooleſt pildile Dante „Põrguſt“, teatab Reuter. Tänawail on hunnikus põgenikke ühes oma koliga. Nende kõrwal lamawad ſajad haawatud ja wigastatud, Jaapani õhuretkede ohwrid, kes haiglateſt on wälja aetud ja tõstetud tänawaile päraſt perſonaali ewakueerimiſt. Kõik need inimeſed kannatawad hirmſat nälga ja janu, ſeſt Kantonis ei ole enam ſaada ei toitu ega wett. Hoonete hulgas, mis Hiina wägede poolt reedel enne põgenemiſt õhku lasti, on ka wangla, mille elanikud enne hoone õhkulaſkmiſt wabaks lasti. Samuti on õhku lastud ka wana meewärk. Katſe Pärliiõe ſilda õhku lasta äpardus.

Hiina wägedeſt awaldas jaapanlastele wastupanu ainult üks mehhaniſeeritud üksus, kes astus pealetungijaile wastu mõne miili kauguſel Kantoniſt. Ent ſee üksus häwitati wiimſe meheni jaapanlaste poolt.

Jaapani walitſuſe ringkonnad kinnitawad, et Kantoni langemine on eſimeſeks ſurmahoobiks marſſal Tſhiangkaiſheki režiimile.

Hankou lastakse õhku.

ETA. Hankou, 24. oktoobril. Hankous aſetatakſe kõikide wabrikute ja ehituste alla dünamiidilaengud. Palju dünamiidiga ohustatud maju aſub aga wälisriikide eſinduſtega kõrwuti. Kohalikud wõimud on hoiatanud, et need ewakueeritaks 24 tunni jookſul enne kui dünamiit ſüüdatakſe. Eilſe päewa keſtſid linnas tulekahjud ja koſtſid plahwatuſed ka neis rajoonides, mis aſetſewad prantſuſe ja ingliſe ſaatkondade lähedal.

Hankouſt teatatakſe, et laupäewa koidikul 27 Jaapani lennukit ilmuſid linna kohale ja hakkaſid pomme pilduma. Pommipildumine koondus peamiſelt wakſali piirkonnale. Pommituſeſt tekkinud kahjud arwatakſe olewat wäga ſuured. Jaapani ſõjawäelaste arwates on oodata Hankou langemiſt kahe nädala keſtel.

Jaapani merewäe üksuſed on juba läbistanud Tuanſengi ja on nüüd 45 miili jõge mööda Hankouſt. Telegramm Hankouſt teatab, et Jaapani lennukid on pühapäewal neli korda Hankoud pommitanud. Eriti on pommitatud Wutſhangi wakſalit.

Traagilisi stseene Hankous.

Hankou, Wutſhangi ja Hanjangi ewakueerimine jatkub. Hankou aguleis wõidi näha traagiliſi ſtſeene, kui 1000 rikſhat liikus protſeſſioonis lääne poole, wiies waeſemaid põgenikke ühes nende napi waranduſega ſiſemaale. Rikſhade rakendamine 5000 põgeniku ewakueerimiſele toimus wõimude korralduſel. Põgenikud toimetatakſe Shaſiſſe, mis aſub 200 kilomeetrit Hankouſt lääne pool.

Kantonis möllab tuli.

ETA. Hongkong, 24. oktoobril. (Havas.) Tulekahjud, mis Kantonis ſüüdati enne Hiina wägede põgenemiſt, möllawad weel edaſi. Jaapanlaste poolt on wõetud tarwituſele kõik abinõud, et tulele piiri panna.

---

4 iſikut lennuõnnetuſel ſurma.

ETA. Bukareſt, 24. oktoobril. Konſtantſa lähedal kukkus järwe ſõjawäelennuk. 4 lendurit ſai ſurma.

Narwa kullawaras tabati Tapal.

Sama iſik lõhkus M. Põikliku ſaapakaupluſe akna.

Laupäewal tabati Tapa linnas murdwargaſelt Aleksander Aleksandrow, 37 a. w. Mees wahistati ning paigutati wanglaſſe. Juurdluſega ſelgitati, et ſama mees on toime pannud rea warguſi. Aleksandrow on korduwalt warem warguste päraſt karistatud ning wabanes wanglaſt waſt 6. ſeptembril. Kohe ſelle järele warastas ta Narwas elutſewalt Weera Soſewskylt mitmeſuguſeid kuldaſju ja briljante. Oſa aſju müütas ta Rakweres, milliſed ſaadi ſiin kätte. Weel on ſelgunud, et ſama iſik toimis Kiwiõlis 4 ja Püſſis 1 warguſe. Sondas murdis ſiſſe Lõhmuſe tööliſte korteriſſe, kuſt wiis ära ſeljariideid ning kuldkäekella. Tungis ſiſſe ka Sondas elutſewa Tederi kaupluſeſſe, kuid ſealt ei ſaanud midagi ära wiia, kuna omanik läks juhuſlikult peale ning iſegi tulistas, kuid waras ſiiski põgenes. Rakweres lõi puruks M. Põikliku ſaapakaupluſe akna, kuſt wiis ära kingi ja ühe ſaapa. Need olewat ta müünud Kadrinas talumeestele.

Kokkupõrkeid Varssavi ülikoolis.

Juudid sunniti kuuldesaalist lahkuma.

ETA. Varssavi, 23. okt. (Havas). Laupäeval oli Varssavi ülikoolis kokkupõrkeid rahvuslike poola üliõpilaste ja juudi üliõpilaste vahel. Rahvuslased nõudsid, et juudid istuksid eraldi auditooriumides. Kuna juudid ei nõustunud sellega, siis sunniti nad kuuldesaalidest lahkuma.

Rakweres lõpeb rukkioſt.

Teiſipäewal, 25. okt. lõpetab riigi wiljaſalw rukki ja niſu kokkuostu Rakwere raudteejaamas. Kundas wõetakſe rukiſt wastu weel 27. ja 28. oktoobril.

Lambakari murti maha.

Öö[illegible] wastu pühapäewa murti mõistatuslikul kombel maha Harjumaal, Kohila wallas, Kurtna külas terwe lambakari — 11 lammast. Lambad olid niiwõrd metſikult purctud, et ſeda ei arwata koerte tööks.

Keegi ei oſka loole ſeletuſt leida. Hunte olewat wiimati Kohila metſades nähtud oma wiiskümmend aastat tagaſi. Karu pole nähtud koguni wiimaſe ſaja aasta jookſul.

Liiwiku maailmarekord.

Paides peetud kohaliku laskeklubi wõistluſil näitas A. Liiwik ſuurwormi, lastes kolmeſt aſendiſt 1175 ſilma, mis on 17 ſilma wõrra parem maailmarekordiſt.

Kino „Skala“ Tänasest alates.

Suurejooneline kultuuretendus.

„TUNDRA“.

Näete kohutavate jäämägede kokkuvarisemist! Näete põlismetsade hiigeltulekahju! Näete loomade kallaletungi üksikule inimesele külmas arktikas ja karmis tundras.

Lühifilmid: **II. Õhulossid. III. Armastajate paradiis. IV.** Ufa kroonika: **Hitleri ja Chamberlaini kohtumine Berchtesgadenis.**

Kino „Union“.

24., 25. ja 26. okt.

Omapärane, teravmeelne ja huumoriküllane eeskava! **Traudl Stark, Liane Haid, Ursula Grabley, Paul Hörbiger** esinevad lõbusas Alpi mägestikus mängitud filmis

Preili Peeter.

Abielu kolmnurk, selle koomilised küljed ja olukorra ootamatu lahendus.

Lõpuks kultuurfilm.

Ungaris tuleb maareform.

Valitsus toetub välispoliitikas Saksale, Itaaliale ja Poolale.

ETA. Budapeſt. 24. okt. (Hawas). Peaminiſter Imredy on awaldanud walitſuſe häälekandjas „Fuggelenſeg'is" artikli, milles ta märgib ära oma ſiſe- ja wälispoliitika aluſed. Peaminiſter toonitab Ungari ſõjawäeliſe jõu kõwendamiſe tarwiduſt. Suurte ſotſiaalſete reformide teostamiſel walitſus tahab panna maareformi teostamiſele. Peale ſelle on walitſuſe ülesandeks aſſimileerida kolm ſuurt prowintſi, mis lähemal ajal ühendatakſe uuesti Ungariga. Diſtſipliin, kord ja autoriteet on igaſuguſe edu eeltingimuſed. Walitſus wõtab walje abinõuſid tarwituſele kõigi nende wastu, kes püüawad takistada rahwuslikku ülesehitustööd. Wälispoliitikas walitſus tahab toetuda kolmele ſuurriigile, kes on Ungari ſõbrad. Need ſuurriigid on Sakſamaa, Itaalia ja Poola, ütleb Imredy.

Informeeritud ringkonniſt kinnitatakſe kuulduſt, et walitſus tahab nõuda endale erakordſeid wolituſt.

Seltsimaja ehitatakse talgutega.

ÜENÜ Ranna-Pungerja osakond ehitab seltsimaja. Pooled tööd teostatakse talgutega.

Ranna-Pungerja ſaab omale lähemal ajal ajakohaſe ſeltſimaja, mille ehitustöödega alustati juba möödunud esmaspäewal. Uut ſeltſimaja hakkab ehitama kohalik ÜENÜ oſakond. Maja ehitatakſe palkideſt ja laaſtkatuſega. Hoone wälisſuurus oon 27×21 m. Saali põranda pindala on 126 ruutmeetrit, millele mahub 108 istekohta. Ruumide jaotus on läbi wiidud ajakohaſelt. Eeskujuliku lawa juurde kuulub ka orkeſtriruum. Seltſimaja tuleb manſard-korraga, kus aſetſeb jalutusruum, mida wõimalik kaſutada ka harjutuste ja koosolekute pidamiſeks. Maja projekti walmistas arhitekt Linnakiwi. Seltſimaja ehitus läheb makſma üle 25.000 krooni.

Seltſimaja ehitamine nõuab kohaliſult ÜENÜ oſakonnalt ſuurt pingutuſt. Oſakond aſutati nelja aasta eeſt, mille päraſt lühikeſe tegewusaja jooksul oſakond pole ſuutnud koguda ehituskapitali. Pealegi oſtis oſakond omale paari aasta eeſt klaweri ja wana talumaja, mida kaſutati ſeltſimajana. Kuna aga wiimane ei wastanud ſeltſimajade kohta üleſſeatud nõuetele, oſutus uue ſeltſimaja ehitamine paratamatuks. Waatamata raskustele loodab oſakond 2,5-milj. ſeltſimaja ehitamiſega toime tulla. Peagu pooled ettetulewaiſt töiſt kawatſetakſe teostada ſeltſi liikmete poolt taſuta talgute korras, milliſtega alustati juba möödunud talwel, mil kokku weeti walmisostetud metſamaterjal. Suwe jooksul korraldati mitmed talgud kruuſa ja kiwide weoks, milline ehitusmaterjal ſamuti praegu kohale toodud. Edaspidi kawatſetakſe talgute korras peale lüüa ſeltſimaja katus ja teostada teiſi kergemaid ehitustöid. Nii loodetakſe maja püstitada umbes miljoni ſendiga. Praegu on oſakonnal ehitusraha ainult 300 krooni. Haridusminiſteerium annetas majaehituſeks 500 krooni; ſuurem ſumma ſaadakſe laenuna rahwamajade ehitusfondiſt, kuna puuduwa ſumma katteks oſakond kawatſeb korraldada piduſid ja näitemüüke. Maja ehitus kawatſetakſe weel käesolewal ſügiſel wiia katuſe alla, kuna lõplikult ſaab hoone walmis 1939. a. ſügiſeks.

Oſakonna juhatuſſe kuuluwad: Andres Tamm (eſim.), Ed. Koona, Aug. Tralla, E. Palm, Ellen Koona, R. Tamm ja H. Tamm.

Lõikuspidu Vihulas.

Pühapäewal, 23. oktoobril toimus Wihulas kohaliku iſamaaliidu oſakonna korraldusel rahwuspäew-lõikuspüha, kus pühitſeti ja üle anti iſamaaliidu Wihula oſakonnale lipp. Piduſtuſeſt wõttis oſa ka maawanem Pajos. Iluſa ilma tõttu oli kohale ilmunud rohkearwuliſelt ümbruskonna rahwaſt.

Lõikuspidu-rahwuspäew algas Rakwere Pauluſe koguduſe õp. A. Abeli päewakohaſe jumalateenistuſega, mille järele aktuſe awas iſamaaliidu Wihula oſakonna eſim. H. Wint. Järgnewalt ſai ſõna maawanem Pajos kes andis iſamaaliidu Wiru maakomitee nimel üle Wihula oſakonna eſimehele lipu, lüües ühtlaſi ka naela lipuwardaſſe. Peokõne pidas riikl. prop. tal. pol. oſak. ſekretär H. Pello. Nii maawanem kui ka peokõneleja andſid ülewaate praeguſeſt päewapoliitiliſeſt olukorraſt ning tulewikuſuundadeſt. Terwituſi öeldi kõikide kohalikkude organiſatſioonide ja wallawalitſuſe nimel. Wihula wallawalitſuſe ja tuletõrje ühingu eſindajad ütleſid oma ſõnawõttudes, et kui Wihulas warem on lahkhelid walitſenud, ſiis tulewikus tehakſe kõikidel aladel tööd üksmeelſelt. Aktuſt kaunistaſid Wihula laulu-muuſika ſeltſi orkeſtri ettekanded Etwerki juhatuſel.

Wene piiriwalwe wahistas kalureid.

Peipſi järwel areteeris N. Wene piiriwalwe 4 Waiknarwa wallaſt Remniku külaſt pärit kalurit — Mihail Shibalowi ühes kahe wennaga ja kellegi Blumi. N. Wene piiriwalwe ſüüdistas kalureid alapüügis N. Wene territoriaalwetes. Kalurid, kes olid järwel oma mootorpaadiga, wiidi N. Wene piiriwalwe wahilaewaga Weneſſe, kus peeti kinni ligi pool päewa. Õhtuks ſaadeti nad Eestiſſe tagaſi. Kalurid informeeriſid juhtunuſt ka Eesti ametiwõimuſid. Nagu kalurid jutustawad, wiibinud nad endi arwates Eesti wetes.

Puhastus Venes jatkub.

ETA. Moſkwa, 23. okt. „Krasnaja Swezda" kinnitab teateid hulgaliſeſt puhastuſeſt, mida teostatakſe Kaug-Ida armee kaadrites. Ent prowintſilehtedeſt ilmneb, et mahalaskmiſed on wiimaſe kahe kuu kestes muutunud harwemaiks. Nüüd tuleb waewalt weel teateid 20—30 ſurmamõistetu hukkamiſeſt korraga, mis warem ei olnud ſugugi ebatawaline nähtus. Igal juhul puhastusaktſioon Wenemaal jatkub, kuigi wähema nähtawuſega. Seda tõendab marſſal Blücheri kadumine, kes tõenäoliſelt ei wiibi ei Hiinas ega Ukrainas. Kadunute hulgas on ka wäliskomiſſariaadi endine protokolliülem Barkow ja ſama komiſſariaadi endine lääneoſakonna juhataja Weinberg, ſamuti Leningradi ringkonna endine prokurör Pozern.

Puſſitamine Jõhwis.

Ööl wastu pühapäewa ſai Wirumaal Ediſe rahwamaja lähedal maanteel raskesti puſſitada 52-a. ehitustööline Karl Juhkam.

Laupäewa õhtul wiibis Karl Juhkam Ediſe rahwamajas peol. Siin oli temal tekkinud jõugu noormeestega ſõnawahetus. Keegi lõi ſelle juures Juhkamile puſſiga [illegible] ulatuwa haawa waſakusſe külge.

Luhaäär Viinis kolmas.

Maailma eſiwõiſtluſed tõſtmiſes algaſid reedel Wiini kontſerthoone ſaalis 12 rahwuſe oſawõtul.

Sulgkaalus tuli meiſtriks Liebſch (Sakſa) 305 kg., kergekaalus Terlazzo (USA) 350 kg. Keſkkaalus maailmameiſtriks ſakslane Wagner koguſummaga 367,5 kg. Poolraskekaalus näitas 17-aastane Ameerika neeger John Davies hiiglawaid tulemuſi. Ta tuli maailmameiſtriks kogutulemuſega 387,5 kg. Raskekaalus ſaawutas meiſtritiitli ſakslane J. Manger 410 kg., kuna eeſtlane J. Luhaäär jäi kolmandaks tagajärjega 390 kg

Torm mängis laewadega.

Wene aurik, mille nimi teadmata, märkas, et Hangö ja Riſtna wahel triiwib Taani aurik „Binuſi", mis oli wett täis. Tormi tõttu pole wenelaſed pääſenud triiwiwa laewa juurde. Laew olnud umbes 250-tonnine, puuſt. Laewal inimeſi ei olnud näha. Ka ſee laew näib olewat wiimastel päewadel merel walitſenud tormi ohwer. Praegu ei ole weel teada, kas laewa meeskond on pääſenud eluga tormiſt wõi on uppunud.

Ööl wastu reedet jooksis Hiiumaa juures Poama randa madalikule 2-mastiline purjekas „Actiw". Awaristil purunes laewapõhi, meeskond päästeti. Reede päewal paiskas torm ſamuti Hiiumaa randa 2-mastiliſe purjelaewa „Metartuſe". Õnnetus juhtus Pikaſaare madalikul. Meeskonnaliikmed on eſialgu laewal, kuid nende ſeiſukord ei ole elukardetaw.

Tormi kätte ſattuſid Saaremaal Lõmala ranna 11 kalurit, nendeſt üks naine. Kalurid läkſid õhtul 3 paadiga räimewõrkuſid merre wiima. Kui kodurannale tagaſi ei pääſenud nad enam ebaſoodſa tuule tõttu, mis wiis neid mitmekümne kilomeetri kauguſele Lõo randa. Merre jäi kaluritel umbes 750 kroo- krooni wäärtuſes räimewõrke. Nende kättesaamiſt pole loota, ſeſt torm ja lained peksawad nad puruks.

Kahju tegi torm ka teiste Saaremaa ranna kaluritele.

Wiimaſe tormi jäljed.

Läinud nädala lõpupäewal olnud tormi kahjude ſelgitamine kestis Wiru rannas laupäewal ja pühapäewal, millal kalurid tõid tormi ajaks merrejäänud lõherüſad wälja. Suuri lõherüſaſid oli wees peamiſelt ainult Toolſe ja Rutja kaluritel. Rutjal lõhkus torm puruks Kaſkmanni ja Ploomi ühiſe lõherüſa, meeste kahju üle 100 kr. Toolſel oli tormi häwitustöö ſuurem. Oskar ja Marta Lengidel jäi merre 4 rüſa, neiſt kolm on muutunud tarwitamiſekõlbmatuiks, üht ſaaks mõnepäewaſe parandamiſe järele jälle wette aſetada. Kalurite kahju umbes 300 kr. Samas külas oli Wimbergidel wees 2 rüſa, milledeſt purunes üks, kuna teine kannatas wähem. Wimbergide kahju ligi 150 kr. Kalurid lootſid tormi ajal head ſaaki, mispäraſt ka rüſad merre jäeti, kuid ſaak oſutus wäga wäikeſeks. Seekordne torm lõheſid kuigi ſuure hulgal jõgedesse ei ajanud.

Mees lämbus heinawirnas.

Jõhwi w., Koſe aſ. hiljuti ſurnuna leitud J. Torpani ſurma põhjuſena on nüüd ſelgunud lämbumine heinawirnas. Küüni, kuhu Torpan läks puhkama, oli weetud heinu kaheſt wärawaſt ja nii tekkinud heinawirnadewahele lõhe. Pimedas ſattus mees lõhe kohale ja wajuski pea allaspidi prakku, kus end mitte abistada ſuutes lämbuski.

Kihlwedudega karskuſt ſüwendama.

Wiru-Maidlas on wiimaſel ajal ſuuremad wiinawõtjad hakanud endi keskel karskuſt kaswatama kihlwedude abil. Lüüakſe wastastikku kätt 100-krooniste ja ſuuremategi ſummade peale kokkulepitud tähtajani, milliſe aja jooksul lepinguoſaliſed ei tohi tilkagi alkoholi tarwitada. Ent pea alati ei taha ſellel kombel ſüwendataw karskuſeidee kuidagi püſima jääda, ſeſt mittejoomiſe tähtajad ſõlmitakſe tawaliſelt liig lühiajaliſed, mille lõppemiſe järele asjaoſalistelt kohe [illegible] eſimeſeks mureks on minna poeſt [illegible] toomine. Mõnikord lepitakſe [illegible] ja lühendatakſe ſelliſeid keeluſeaduſe aegu omawaheliſel kokkuleppel miinimumini.

Püüdſid jõeſt eluſa kitſe.

Pühapäewal nägid Wiru-Maidla Unitüla elanikud külawaheliſes jões uppumiſeohus ujuwat metskitſe. Kitſe püüdſid jõeſt kinni ning taſſiſid eluſana kaldale kohalikud elanikud Woldemar Toomel ja Jüri Tamla. Selgus, et kits oli alles kewadine tall ja koerad olid tal tagumiſe parema jala katki purenud. Kinnipüütud wigane metsloom aſetati jõe kaldal aſuwa talu küüni, kuna kohalekutſuti rajooni konstaabel, abimetſaülem ja jaoskonna loomaarſt aſuſid toimetama juurdluſt. Kits hukati. Juurdluſe järele ſelgus, et jõekaldal oli ſoku wigaſeks hammustanud Unitüla elaniku T. koer.

Õnnetus „Mustwee ekspreſſiga".

Laupäewal, 22. okt. juhtus Sonda-Mustwee kitſarooppaliſel raudteeliinil Sonda-Jõepere jaamade wahel ſuurem raudteeõnnetus. Nimetatud päewal, kui n. n. „Mustwee ekspreſs", mis koosnes reiſi- ja liiwawagunitest, alustas ſõitu Mustweeſſe, jooksis Jõepere jaamade wahel üks liiwawagun roobastelt. Maha jooksnud wagun lõhkus raudteed umbes 2—300 mtr. pikkuſelt, enne kui ſuudeti rong pidurdada. Arwatakſe, et õnnetuſe põhjustaſid wiimastel päewadel olnud ſuured wihmaſajud, mis leotaſid läbi raudteetammi. Inimestega õnnetuſt ei olnud.

Maanoortering Haljalaſſe.

Laupäewal toimus Haljala algkooli ruumes Haljala maanoorteringi aſutamiskoosolek, milleſt wõttis oſa 25 maanoort. Koosoleku awas kohalik maatulunduskonſulent P. Puu, kelle järele Wiru maanoorte instr. Endel Kello ſelgitas noortele maanoorſoo organiſeerimiſe tähtſuſt ja maanoorte organiſatſiooni. Ringi tegelikuks juhiks waliti Meeta Mihklepp, ſekretäriks Paul Saarſoo, kaſſahoidjaks Aliiſe Rannu ja juhatuſe liikmeks Magda Sepp.

Lähemal ajal tuleb Haljala konwendis weel wiis maanoorte ringi aſutamiſele.

Tudus peeti lõikuspüha.

Tudu organiſatſioonide ühiſel korraldusel toimus pühapäewal, 23. oktoobril Tudu ſeltſimajas lõikuspüha, mis algas päewakohaſe jumalateenistuſega uſuteadlaſelt W. Sakſenilt.

Aktuſe oſas oli orkeſtri ettekandeid, deklamatſioone, laste laule ning lõikuspüha-kõne Wiru maatulundus-konſulendilt T. Takjaſelt, kes aſendas haigestunud rwkl. H. Kukket. Peale lõppſõna iſamaaliidu Tudu oſak. eſimehelt A. Partilt järgnes hümn ning koosviibimine peolauas, kus meeleolukalt istuti mitu tundi.

Haawamine Wiinistus.

Ööl wastu pühapeäwa tungis Harjumaal Kõnnu wallas Wiinistus Koolmanni nimeliſele noormehele maanteel kallale ſalk noormehi. Et kallaletungijaid hirmutada, wõttis Koolmann taskuſt rewolwri ja tõmbas ſellele kuuli rauda. Teiſed tahtſid rewolwrit käeſt wõtta, milliſes rüſelemiſes rewolwer läks lahti ja kuul tungis Helmut Meriloole kõhtu. Tallinna haiglas tunnistati wigastus raskeks.

Puuwõlwidega 163-aastane kirik Waiwaras.

Waiwara kirikuſſe kawatſeti ſiſſe ſeada keskküte. Eeltööde tegemiſel aga awastati, et kiriku wõlwid, mis ſeni peeti kiwiwõlwideks, on tehtud puuſt. Kirik on wõetud ka muinſuskaitſe alla, kusjuures ſamuti on tähendatud, nagu oleks kirik kiwiwõlwidega. Kirik on ehitatud 1775. a., nii et ka puuwõlwid on ſeega juba 163 aastat wanad, tundudes aga weelgi päris kõwadena. Keskkütet praeguſes olukorras pole wõimalik ſiſſe ſeada, ſeſt ſiis tekib liiane õhuwahetus ja niiskus, mille tagajärjel krohw puuſt laewõlwidelt alla pudeneb.

Rahawaras paigutati arestimajja.

Neljapäewal paigutati Tapa arestimajja Heinrich Kleitow, 34 a. w., kes käesolewal kuul warastas Jaan Peetſaarelt raha

Lõhepüük lõpeb täna öösel.

Püügihooaja saak oli rahuldav.

Täna öösel, s. t. ööl vastu teisipäeva kl. 12, lõpeb lõhepüügi hooaeg. Kuna kala hakkab nüüd kudema ja marjadega emakalade püüdmine võiks kahjustada lõhede sigimist, siis selle ärahoidmiseks keelatakse kudemise aljal nii jõgedest kui meredest igasuguste püüniste ja abinõudega lõhe püüdmine. Et püügiaja lõpp lähedal, siis tõid paljud kalurid enne viimast tormi Tartust saadud tormihoiatuste tagajärjel juba lõherüsad välja, kuna viimased seesolnud rüsad toodi kaldale esmaspäeval, sest teisipäeval ei tohi enam ühtki lõhet kaldale tuua. Alates 26. okt. peavad kõik lõhed olema juba plommitud, mis tõendavad, et kalad on püütud enne 24/25. oktoobrit.

Nagu kalurid jutustavad, oli püük tänavu peagu kogu ranniku pikkusel rahuldav. Saadi aga väikest kala, kuna suuri lõhesid püüti vaid üksikuid. Üle 6 kg. lõhedest makseti 2.80 kr., alla seda emadest 1.50, isadest 1 00 kr. Kuid väikest kala saadi nii rohkesti, et püük oli täiesti tasuv Paremates püügirandades teenisid suured lõherüsad end ainukese suve jooksul tasa ja andsid veidi puhastki. Suvi oli õnnelik ka selle poolest, et tormid ei lõhkunud rüsasid peagu üldse mitte.

Angarjapüük on Viru rannikul tegelikult juba täiesti lõppenud, kuigi ametlik keeluaeg algab alles 1. nov. Püük lõpetati seetõttu, et angerjaid enam püünistesse ei tulnud.

Aluvere tuletõrje 25-aastane.

Sõmeru v. vabataht. tulet. ühingu Aluvere kogu pühitses juubelit.

Pühapäewal, 23. oktoobril pühitſes Sõmeru walla wabat. tulet. ühingu Aluwere kogu 25. tegewusaastapäewa, mis puhul korraldati Aluwere koolimajas wastawaſiſuline aktus ja pidu. Aktus algas kell 5 p. l. kogu juhatusliikme Jaan Nurga awaſõnaga, mille järele püſtitõusmiſega mälestati 25 a. jooksul ſurma läbi lahkunud tuletõrjetegelaſi. Aluwere tuletõrje arenemislooſt eſitas ülewaate juhatusliige F. Kukkur, kuna peokõnega eſines kohalik algkoolijuhataja Ants Tammaru, kes oma kõnes märkis tuletõrje ülesandeid praeguſes olukorras. Terwituſi ütleſid A. Lechter (Aluwere tulet. aſutajate nimel), Sõmeru tulet. kompanii pealik A. Aas, Kaarli tulet. kogu poolt F. Alte, ÜENÜ Aluwere-Arkna oſak. nimel H. Laaniste, Arkna põllutööſ. eſindaja W. Kiwi j. t. Aktuſe waheaegadel mängis Kaarli puhkpillideorkester. Hiljem järgnes omawaheline koosviibimine peolauas ja pidu, kus ette kanti E. Laidſaare „Kapral Penſioni ametiasjad".

Rahwaſt oli aktuſel ja peol rohkeſti.

Aluwere tuletõrjele pandi alus 5. now. 1913. a., mil peeti tuletõrjeühingu aſutamiskoosolek. Aſja algatajaks oli kohalik põllumees A. Lechter, kes kuni hiliſajani tuletõrjetööſt juhtiwalt oſa wõttis, olles praegu ka Aluwere tuletõrje kogu ainuke auliige. 12-ſt aſutajaſt liikmeſt on elus peale Lechteri weel Jüri ja Mihkel Nurgad. Aſutatud ühing hakkas energiliſelt raha koguma ning juba 1914. a. muretſeti käſipritſ, milleſt makſeti 630 rubla. Praegu on tuletõrjel 2 käſipritſi, 4 hüdropulti ja pritſikuur, kuna käſil on teiſe pritſikuuri ehitamine. Tuletõrjes on ſuurt rõhku pandud tuletõrjeriistade käſitlusoskuſele ja ſelgitustööle tuleõnnetuste ärahoidmiſeks, mille tulemuſena wiimastel aastatel pole Aluweres juhtunud õnnetuſi tulega hooletult ümberkäimiſe tagajärjel. Tuletõrjemeeskond oma wõimeilt on walla tuletõrjeühingus 2. kohal.

Kuna Aluwere tuletõrje warem tegutſes iſeſeiswa ühinguna, ſiis tuletõrje reformeerimiſega mundeti ühing Sõmeru w. Aluwere koguks, mida juhib praegu koguwanemana Ed. Nurk. Kogu juhatuſſe kuuluwad: Jaan Nurk, Hermann Schmidt, Richard Nurk ja Fr. Kukkur, kuna rühmapealikuks on Julius Suurſu. Koguſſe kuulub praegu üle 40 liikme.

Kiviõlis nõutakse kaevuritelt puhast tööd.

Kiwiõli kaewanduſe juhatuſe poolt tehti kaewuritele teatawaks, et alates 1. nowembriſt kuuluwad kõik kaewurid wallandamiſele, kellel kuu jooksul kaks wõi enam korda kontrollimiſel leitakſe kõlbmata ſiſuga wagonette. Kiwiõlis wagoneti hinna arwestamiſel wõetakſe arweſſe ka kiwi puhtus ja kui wagonetis on enam kui 250 kg. kõlbmatuid kiwiliike (muſſerit), ſiis ſelle wahetuſe tööd ei arwestata ja palk makſetakſe tunnitöö aluſel. Wallandamiſe otſus käibki ſarnaste tööliste kohta. Wallandamiſe otſus on tingitud ſelleſt, et wiimaſel ajal, uute tööliste juurdetulekuga on õli wäljaajamiſe protſent langenud.

Sunduslikku puhkust Viivikonna kaevuritele.

Uue Sillamäe õliwabriku walmimiſe wiibimiſega ſeoſes wähendab Wiiwikonna kaewandus ajutiſelt oma toodangut. Kuna ei taheta tööliſi wallandada, ſiis wabal kokkuleppel töölistega lastakſe kõik karjeeritööliſed kolmes grupis ſeitſmeks päewaks puhkuſele. Puhkuſele laskmine ſünnib tulewa aasta puhkuſe arwel ja tulewal ſuwel ſaaſid need tööliſed ainult puhkuſe raha. Sarnane puhkuſe andmine puudutab 110 karjeeritööliſt.

Töötingimuſed muutuwad jälle normaalſeteks uue õliwabriku walmimiſega. Kuna wäliſfirmad wajalikkude maſinate tellimiſi pole täitnud tähtaegadeks, pole praegu teada, kuna uus wabrik wõib tööle aſuda.

Eſimene grupp tööliſi jäi puhkuſele juba möödunud laupäewaſt alates.

Sarlakid Kiwiõlis.

Kiwiõli algkoolis on ette tulnud ſarlakijuhtumeid, milleſt olenewalt kohaliku jaoskonnaarsti korralduſel ſuleti koolitöö kaheks päewaks algkooli 4-das wene klaſſis.

Puudus metſatööliſteſt.

Kohtla metskonnale walmistab tõſiſt muret metſatööliste puudus, kuna lähedalaſuwad põlewkiwikaewanduſed neeelawad waba meestööjõu endale. Käesolewal talwel tuleb Kohtla metskonnas ümbertöötamiſele 12.000 tihumeetrit metſa, milleſt tööd jatkuks umbes 100 mehele 3—4 kuuks. Pealegi on ka metſa tööhinnad head, nii et päewas on wõimalik teenida 3—4 krooni. Praegu on metſatöödel ainult mõni ükſik töömees. Riigi metſatööstus on püüdnud metſatöölistele kõigiti wastu tulla, wõimaldades töölistele taſuta korteri ja kütte, kui ſelleks ſoowi awaldab wähemalt 5-memeheline artell.

Rukki ja nisu orased kehvad

Tänawu ſügiſel pole peaegu kuſagil näha täiesti iluſat taliwilja oraſt. Igal pool wõimutſeb lopſakalt põldſinep ja muud umbrohud, kuna oraſe lehti on hõredalt ja needki wiletſad. Süüdi on ſiin peamiſelt külwiaegne põud. Weidi paremad on oraſed ſeal, kus külwitöö on tehtud reaskülwajaga.

Tõurajoonid jäävad määramata.

Põllutöökojas pidi lähemal ajal arutuſele ja lõplikule kindlaksmääramiſele tulema karja puhtatõurajoonid. Kuna nüüd aga pea kõikides konwentides koos wallapiiride muutuſega tuleb ette piirimuudatuſi, ſiis on ka põllutöökoja poolt tõurajoonide kindlaksmääramine edaſi lükatud, kuni ſelguwad waldade ja ſeega ka põllumeeste konwentide uued piirid.

Wirumaal korralikud ehituſed

Reedel wiibis Wirumaal teedeminiſteeriumi arhitekt K. Böhlau, kes koos maa-arhitekt J. Kudewitſaga ſooritas pikema ringſõidu tänawu ſuwel püstitatud ehituste kontrollimiſeks Wirumaal, et ſelgitada, kas kõik püstitatud ehituſed wastawad wajalikele ehitusnõuetele. Mõlemad arhitektid waataſid üle Meriküla, Sillamäe ja Toila ſuwituskohad ning Jõhwi ja Sonda. Ühtlaſi waadati üle ka muinſuskaitſe alla wõetud Waiwara härrastemaja ja kirik. Kõikides kohtades olid hooned ehitatud korralikult ja kindla plaani järele peale Toila, kus kaks elumaja olid püstitatud ilma plaanita. Majaperemeestel tuleb nüüd majad kohandada ehituste püstitamiſel üleſſeatud nõuetele.

Weel 2 uut weeühingut.

Käesolewal nädalal looditakſe Wirumaa kultuurtehnik K. Pentjärwe poolt weel kahe aſutatawa weeühingu maa. Uued weeühingud tulewad Uhele (Mäetaguſe w.) ja Paasküla (Kunda). Uhele tuleb ſeega juba teine weeühing. Peakraawi tuleb ſiin kaewata umbes 5 km., kuiwendataw maa-ala on aga 200 ha. Paaskülas hakkab weeühing tegutſema korrashoiuühinguna, kuna ſiin kraawid on juba kaewatud. Kraawide kogupikkus on üle 4 km., weeühingu piirkond haarab umbes 250-ha. maa-ala.

Varastati vintpüss ühes padrunitega.

Politſeile awaldas Palmſe wallas Tõugu külas elutſew Kaino Wennula, et tema elumajaſt warastati wene ſüsteemiline kaitſeliidu wintpüſs ühes 30 padruniga. Wennula, kes kaitſeliitlane, oli majaukſe pannud ſeeſtpoolt haaki ning läinud iſe wälja. Waras aga tõmbas haagi ſirgeks, mille tõttu pääſes elumajja.

Laadakakluſe raske tagajärg.

Nüüd on ſelgunud, et wiimaſel Lüganuſe laadal on Erra wallas Matka külas elutſew Joh. Mooraſt joobnud olekus kallale tunginud ſama küla elanikule Kalamehele ja wiimaſele mingiſuguſe nüri asjaga löönud hoobi pähe. Alul arwati, et wigastus on kerge, kuid nüüd on ſelgunud, et wigastus oſutub raskeks, kuna on pealuu arwatawasti mõranenud. Wigaſaanu toimetati nüüd rawimiſele Tallinna haiglaſſe.

Paljastati kommunistide vandeselts.

(DNB.) Ametlikult teatatakſe, et rahwakomiſſariaadi nõukogu otſuſel GPU ülema aſetäitja Zhukowski on wabastatud ametiſt.

Purtse kalurite võlg 25.000 kr.

Püüniste võlg osaliselt kustutamisele, osa ümberlaenustamisele.

Laupäewal lõpetas Purtſes töö majandus- ja põllutöömiſteeriumide, kalanduskoja ja kohaliku wallawalitſuſe eſindajaiſt moodustatud komiſjon. Komiſjon töötas Purtſe kalameeste ühingu ruumes 3 päewa, mille jooksul ſelgitati iga üksiku kaluri wõlakoorma ſuurust, kusjuures ſelgus, et lõheriiſade ja teiste püügiwahendite muretſemiſeſt tekkinud kalurite wõlaſumma tõuſeb 25.000 kroonini. See wõlaſumma puudutab 84 Purtſe ja teiste randade kalurit, kusjuures ſuuremaks wõlaks kaluri kohta oſutub 1.200 krooni. Kalurite poolt eſialgſelt üles antud wõlaſumma tõuſis 50.000 kroonini, kusjuures paluti, et riik wõtaks korraldamiſele kogu nende wõlakoormatuſe. Komiſjon arwestas aga ainult neid wõlgu, mis tekkinud püüniste muretſemiſeſt.

Ümberkorraldamiſele tulewate wõlgade kohta eſitab komiſjon aruande majandusminiſteeriumile. Arwatakſe, et kalurite wõlad wiiakſe Pikalaenu panka üle, kusjuures oſa wõlga kustutatakſe.

Komiſjoni lahenduswiiſiga jäid kalurid näiliſelt rahule. Kalurite wõlakoormatus andis end tunda juſt wiimaſel ajal, mil wõlauſaldajad, nagu kaubamaja „Eſtika", kalaeksportöörid Sepp ja Liiſa Born, kelledele kalurid kõige rohkem wõlaneſid, aſuſid energiliſelt ſiſſe nõudma kaluritelt ſaadaolewaid ſummaſid. Eeltoodud wõlauſaldajaile olid wõlgnikeks peaagu kõik kalurid Aſeri rannaſt Saka rannani, kui mitte otſeſe wõlanikuna, ſiis käemees-wastutajana wõla katteks antud wekslitel. Kalurite taluſid ähwardas juba oksjonihaamer. Nii pidi nowembrikuus müügile tulema Purtſe kaluri Rudolf Taaro aſundustalu. Wõlakoormatuſe ümberkorraldamine loodetawasti päästab kalurid oksjoniſt. Komiſjoni talituswiiſiga jäi täiesti rahule ka Purtſe kalameesteühing. Kalurite erawõlad, nagu ühispanga laenud jne., on aga wäikſed, milledega tullakſe iſegi toime. Pealegi olid kalurid juba ſuurema oſa oma wõlaſt taſunud. Lõheriiſad ja teiſed püüniſed muretſeti 1933. ja 1934. aastal, kusjuures neiſt makſeti umbes 8 miljonit ſenti. 5,5 miljonit ſenti on ſeega taſutud 4 aasta jooksul.

Komiſjon kuulas üksikult üle iga kaluri. Seejuures ſelgus weelkord, et kalurite wõlaraskusteſſe ſattumiſes on põhjuſeks ikkagi a.-ü. „Kiwiõli", milline oma käitiste roiskwete Purtſe jõkke laskmiſega peletas ära lõhed jõeſt ja mereſt, nii et kalureil polnud enam ſaagiwõimaluſi, järelikult oli wõimata taſuda ka püüniste oſtuhinda. Pealegi tuli kalureil ſamal ajal aſuda räimewõrkude muretſemiſele, mis omakorda aitas kaaſa kalurite olukorra raskenemiſele.

Lõplikku kalurite ſaneerimisküſimuſe lahendust on oodata juba lähematel päewadel.

Waeküla karjatalitajate koolil uus hoone

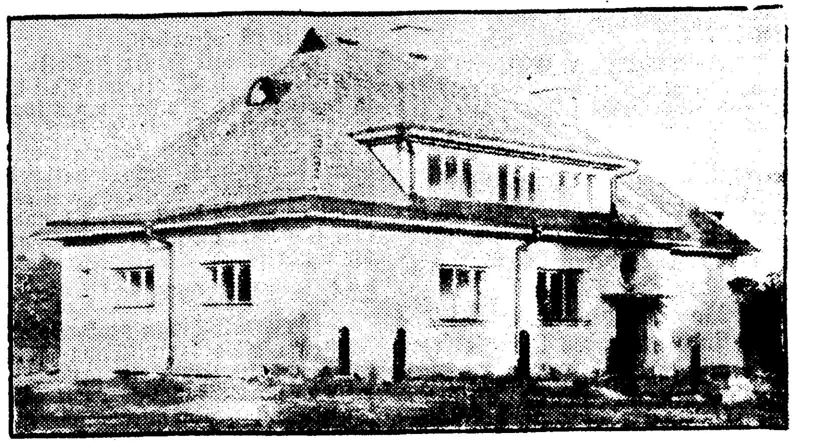

Waeküla riigimõiſas aſuwa põllutöökooli juurde aſutati möödunud aastal ka karjatalitajate kool, milline tänawu ſaatis wälja oma eſimeſe lennu. Kuna uue kooli jaoks ruumide leidmine oli raske, ſiis ehitati kooli jaoks uus hoone, milliſe ehitustööd keſtſid kogu ſuwe. Uus hoone walmis lõplikult uue kurſuſe õppetöö alguks, mis toimus käesolewal nädalal. Uuele kurſuſele wõeti wastu 18 õpilaſt, mis on ka normaalarwuks, kuna ſuuremale arvule korralikku praktiliſt ja teoreetiliſt ettewalmistust anda oleks raske. Õpilaſed on paigutatud juba uude majja, kus neil awarad, walgusküllaſed ja näguſad toad kaſutada.

Tube õpilastele on 6, milliſeis elektriwalgustus ja weewärk. Õpetajaile on ſamas majas kaks korterit.

Pildil näha karjatal. kooli uus hoone.

Eesti külmutusmaſinad Lätti.

A.-ſ. Fr. Krulli tehastel on Lätis käimas läbirääkimiſed ſuuremate tellimiste ſaamiſeks ja koostöö alustamiſeks Liepaja „Tosmare" tehastega. Eelläbirääkimistel on juba jõutud põhimõtteliſele kokkuleppele.

Kuna Fr. Krulli tehaſed on külmutusſeadmete alal ſaawutanud rahwuswaheliſe tunnustuſe, ja tehaſed waremgi Lätis ja Leedus hulgaliſelt on turustanud oma külmutusſeadmeid, tahetakſe nüüd Läti põllutööministeeriumi kaasabil Fr. Krulli külmutusſeadmetega warustada kogu Läti piimatööstuste wõrk.

Kahe maa tööstuſe wahel alustatawa koostöö tingimuste kohaſelt Fr. Krulli tehaste ülesandeks jääb külmutusmaſinate projektide koostamine ja keerukamate ſpetſiaalmaſinate ehitamine, kuna lihtſamad maſinad walmistawad lätlaſed iſe „Tosmare" tehastes. Lepingu kawa näeb koostöö ette kolmeks aastaks.

Külmutusſeadmed, millega Fr. Krull hakkab warustama Läti piimatööstuſi, on ſtandardtüübiliſed. „Wõiekspordi" tellimiſel on Fr. Krulli juures praegu ehitamiſel 20 ſeeſugust külmutusſeadet. Need ſaadetakſe hiljem meie piimaühingutele.

Jaan Lattik 60-aastane.

Pühapäewal, 23. okt. ſai 60-aastaſeks kogu riigis üldtuntud kirikuõpetaja J. Lattik Wiljandiſt, kes tuntud ka noorſookirjanikuna ning omal ajal poliitikategelaſena.

Mida peaks iga ema tähele panema?..
NIVEA
HAMBAPASTA

1. Et ta laps puhastaks hambeid korrapäraselt ja põhjalikult, eriti õhtuti.
2. Et ta sellele järgnevalt loputaks korralikult suu.
3. Et ta tarvitaks ainult parimat hambapastat, näiteks Nivea-hambapastat.
Nivea-hambapasta hävitab kahjulikke suuhappeid (hammaste vigastuste põhjustajad) kuid ei kahjusta sealjuures mingil kombel hambavaapa.
Hind 50 senti ja 75 senti.
Werner Mehks, Tallinn

597

Omapärane õnnetus Kiwiõlis.

Jaamas katkenud ſemafori juhtmed wigastaſid naiſt.

Laupäewa õhtul kella 18.30 ajal juhtus Kiwiõli jaamas harwa ettetulew õnnetus. Õhtul, kui Tallinna-Narwa kiirrong oli wäljumas Kiwiõli jaamaſt, tõmmati maha Narwa pool olew ſemafor. Samal hetkel puruneſid aga ſemafori teraſjuhtmed. Nimetatud juhtmed jookſewad jaama lähedalt riſti üle raudteeliini ja nii langeski katkenud juhe rongi wiimaſe reiſiwaguni katuſele, jäädes kinni waguni korſtnate ümber. Kuna rong liikus juba täie kiiruſega, tekkis ragin ning pinguliweetud juhtmed kiſuti maaſt wälja. Rongi poolt kaaſa weetud teraſtraat paiskas maha jaama ees wiibiwa naisreiſija Juuli Kronki, kes ſai wigastuſi ſilmnäole. Õnnetuſe tekkimiſe momendil oli rongi eſioſa juba jaamaſt möödunud, mistõttu rongi perſonaali poolt õnnetuſt ei märgatud ja rong kihutas peatamatult edaſi. Mis põhjuſel õnnetus juhtus, pole teada. Sündmuſe ſelgitamiſeks alustaſid raudteewõimud juurdlust.

Kiwiõli uut raudteejaama ei wõetud wastu.

Laupäewal ſaabus Kiwiõlli komiſjon, et wastu wõtta walminud uut jaamahoonet. Ülewaatuſel leiti aga weel mõningaid puuduſi, milliſed ehitajail tulewad korda teha.

Awati Eesti teaduste akadeemia.

Pidulik awaaktus preſident K. Pätſi oſawõtul.

Eesti teaduste akadeemia pidulik awamine wabariigi preſidendi K. Pätſi, ſõjawägede ülemjuhataja kindral J. Laidoneri, peaminiſter K. Eenpalu ja wabariigi walitſuſe liikmete, Eesti teaduste akadeemia liikmete, Tartu ülikooli ja Tallinna tehnikaülikooli õppejõudude, paljude haridus- ja kultuurtegelaste oſawõtul toimus Tallinnas kaubandus-tööstuskoja ſaalis laupäewal kell 5 p. l. Piduliku awamiskoosoleku awas Eesti teaduste akadeemia preſident prof. dr. K. Schloſsmann, mille järele kõneles wabariigi preſident K. Päts. Piduliku awakoosoleku pidukõne pidas akadeemia preſident prof. dr. K. Schlosmann.

Akadeemia preſidendi peokõnele järgneſid terwituſed. Eſimeſena terwitas wabariigi walitſuſe nimel peaminiſter K. Eenpalu. Selle järele tõi terwituſi Tartu ülikooli poolt rektor prof. H. Kaho ja Tallinna tehnikaülikooli poolt rektor prof. P. Kogermann. Rohkesti oli terwituſi ſaadetud ka telegraafi teel.

Piduliku awakoosoleku lõppſõna ütles prof. dr. E. Kant, tänades kõiki terwitajaid, eriti wabariigi preſidenti.

Kiwiõli mehed ſattuſid karukoopaſſe.

Laupäewal läkſid **Kiwiõli mehed** Lillipuu ja Molotow Sonda metſaſt läbi jookſwa **Kaljala** jõele kõrkjaid korjama. Jõudes ſügawale metſa märkaſid mehed jõe kaldal wärskeid karujälgi ja hakkaſid jälgi mööda edaſi liikuma. Nii jõudſid mehed jõe lähedal olewaſſe ſuurte puude alla, kus juurte alt wastu haigutas koobas, mida mehed pidaſid wanaks karupeſaks ja hakkaſid ſeda uudishimulikult ſilmitſema. Ootamatult kostis aga koopa ſiſemuſeſt wihaſe karu mõminat. Ehmudes ſelleſt jäid mehed kui ſoolaſambad koopa ſuu ette ſeiſma ja toibudes eſimeſeſt ehmatuſeſt jookſid ſündmuskohalt minema, jookſtes 10 km. läbi metſa, ſeſt ehmatuſe tagajärjel kuulnud mehed, nagu jälgiks wihane karu enda und ſeganud põgenikke.

Wiru ringwaade.

Paaswereſt

Abiſekretäriks J. Uſai.

Paaswere walla uueks abiſekretäriks kinnitati end. Awinurme ſekretär Uſai, kes wahepeal oli omawalitſuſe tööſt weidi kõrwale tõmbunud.

Kartulikaswatajate kerge põli.

Lõuna=Wirumaa talupidajatel on tänawu kerge põli: kartulite realiſeerimiſega pole wähematki muret, ſeſt ülesoſtjad ſõidawad weoautodel külaſt külla ja taluſt tallu ning wiiwad mugulad kohe kaaſa. Paljudes kohtades laotakſe koormad peale otſe kartulikuhjadeſt ja ülesoſtjate mehed ajawad kartulid kottidesſegi, nii et talupidajal on waid pealtwaatamiſe ja raha wastuwõtmiſe waew. Ülesoſtjateks on ümbruskonna ja Rakke Kadaka piirituſewabrikud ning kwintaaliſt makſetakſe 2.20 kr. Ülesoſtjad on liikuma pannud tänawune kartuliſaagi wähesus.

Jõhwiſt.

Alutaguſel aetakſe puskarit.

Wiimaſel ajal on Alutaguſe metſades jällegi tegutſema hakanud puskaripruuliſega. Nii awastas hiljuti politſei Taruma külas wennad Tarumite puskariwabriku. Sisſeſeade konfiskeeriti ja meestele koostati protokoll.

Kiwiõliſt

Õpetakſe gaaſikaitſet.

Laupäewal algas Kiwiõlis gaaſikaitſe lühikurſus, kus lektoriks Wirumaa kodanliſe gaaſikaitſe juhataja kapten Leets. Kurſus on taſuta kõigile. Loenguid peetakſe samariitlaste kurſuste sarjas.

Kohtlaſt

Seltſimaja laiendatakſe.

Wastawalt ſeltſi= ja rahwamajade kohta [illegible] ehitusnõuetele aſub Kohtla w. wabat. tuletõrjeühing omale kuuluwat ſeltſimaja ümber ehitama. Kuna praeguſel ſeltſimajal puuduwad igaſuguſed kõrwalruumid, nagu jalutusſaal jne., ehitatakſe 4 juurdeehituſt. Tööde kohta walmistatakſe praegu projekti.

Wäike=Maarjaſt.

Õgwendatakſe teed. Wäike=Maarja lähedal Kruuſiaugul on käſil tee parandamistöö. Kaewatakſe maha n. n. Kruuſiaugu küngaſt, tehes tee ka taſaſemaks ſellega, et kahe künka waheliſt nõopſa weidi tõstetakſe. Töö on lõpetamiſel. Mainitud teed mööda toimub omnibuſeühendus Simuna=Wäike=Maarja wahel, tee kuuldawasti arwatakſe 1. klaſſi.

9 kandidaati õpetaja kohale.

Oktoobrikuu lõpul lahkub W.=Maarjaſt keſkkooli ja gümnaaſiumi loodusloo õpetaja K. Oglas, et aſuda koolide inspektoriks. Tema aſemele kandideerib loodusloo õpetaja kohale 9 iſikut, nendeſt 3 mees= ja 6 naiskandidaati. Koht tuleb arwatawasti täitmiſele 28. oktoobril.

Austati N. Kristoffelit.

Neljapäewal, 20. okt. pühitſeti W.=Maarja keſkkoolis ja gümnaaſiumis kooli ladina keele õpetaja N. Kristoffeli 30=aastaſt ametijuubelit. Koolijuhataja õnnitles juubilari ja awaldas talle tänu tehtud töö eeſt. Kooli ülalpidaja W.=Maarja ühisgümnaaſiumi toetamiſe ſeltſi poolt hinnati juubilari teeneid: awaldati talle tänu ja anti üle ümbrik.

Wiru=Maidlaſt.

Kartuliühingu peakoosolek.

Wiru=Maidla kartuliühing pidas oma üldkoosoleku. Kinnitati aruanne ja wõeti wastu eelarwe juhatuſe poolt eſitatud kujul. Kustutati kartuliühingu nimekirjaſt need liikmed, kes pole tähtajaks omi kohustuſi ühingu wastu täitnud. Juhatuſeſt walimiswanuſe järgi wäljalangenud Meidu Laur waliti tagaſi Läbirääkimiste ajal otſustati ühingu juures olew künnijaam likwideerida. Edaspidi wõiwad traktorit kaſutada ainult ühingu oma liikmed.

Orkester tööle.

Pühapäewal oli peale ligi kaheaastaſt „ſtreigipuhkuſt“ esmakordſelt töömeeleolus koos Maidla walla wabatahtliku tuletõrje ühingu puhkpillideorkester. Mängijad tulid wallamajja kokku tuletõrje ühingu abiesimehe wallaſekretär Karl Jaanbergi kutſel. Orkeſtrijuhiks määrati Arnold Trell, abiks Rudolf Korſtnik ja orkeſtri wanemaks Woldemar Paawo.

Püsſiſt.

Napſutamiſe ajal warastati jalgratas.

Püsſi aſunduſes elunewa kohapidaja Tiido Muda uus jalgratas warastati Püsſi restorani wälisſeina najalt ajal, kui rattaomanik kõrtſis napſutas. Warastatud jalgratta määrtus 145 kr.

Ajaſid wankriga jalamehele otſa.

Püsſi alewiku waheliſel teel jäi möödaſõitwa hobuſewankri alla kohalik elanik Julius Uuendi, ſaades pähe ja jalgadele kergeid wigastuſi. Alla jäämine juhtus ſeetõttu, et hobuſemehed ſõitſid jalatee ääres, kus hobune wankri kummuli kraawi wedas, ja ſõidutee ja kraawi wahel ſammunud Uuendi teele maha paiskas. Allajäänu pealeſõitjaid ei tunnud.

Sillamäelt

Walmistati eeskujulik tõstekang.

ÜENÜ Sillamäe oſakonnale walmis uus tõstekang, mis walmistati Wirumaa walikwõiſtluſeks. Kang on praegu üks paremaiſt Eestis. Tähelepandaw on, et kang walmistati Sillamäe õliwabriku töökojas wabriku juhtkonna lahkel wastutulekul ſportlaste endi poolt.

ÜENÜ pidas peakoosoleku.

Pühapäewal toimus ÜENÜ Sillamäe oſakonna peakoosolek ühingu ruumes. Oſakonna juhatuſt täiendati kahe wõrra, kuna tegewus muutub laialdaſeks. Kutſutakſe ellu ka naisring ja plaanitſetakſe jazzorkeſtri kõrwale kutſuda ellu weel keelpillideorkester ja laulukoor.

ÜENÜ Sillamäe oſak. juhatus on järgmine: eſim. — A. Tidblom, abieſim. — H. Nigul, ſekretär — W. Mägi, laekur — A. Friſch, ſpordiſekret. — H. Libene, majawalitſeja — A. Roos, abi — J. Aps. Juurde waliti: peotoimk. eſim. — H. Sepp, naisr. eſinaiſeks L. Roos. Kandidaatideks jäid R. Lepasſaar ja J. Halling.

Raadio.

Teiſipäewal, 25. oktoobril.

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 päewauudiſed. 7.30 hommikukontſert. 8.15 hommikupalwus — kand. B. Blum. 8.35 perenaistele. Turuteated. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 pärastlõunamuuſika. 17.30 dr. L. Wolmer: Pimeſoolepõletik. 17.50 loomad lõbutſewad. 18.10 lastele. „Kaks ſõpra“, E. Õuna kuuldemäng. 18.40 päewauudiſed. 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 „Waimumaailma lätteil“. Kontſert Bizet 100. ſünnipäewa puhul. 20.20 dr. O. Kallaſe 70 a. ſünnipäewa aktus. (EÜS=i ſaaliſt Tartus.) 21.35 aktuaalne kümmeminut. 21.45 aiandusnõuanne. 22.00 õige aeg. Päewauudiſed ja ſporditeated. 22.10 Itaalia ooperiõhtu. 23.00—23.10 esperantokeelne nädalakroonika.

Keſknädalal, 26. oktoobril.

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 päewauudiſed. 7.30 hommikukontſert. 8.15 hommikupalwus — kand. H. Stilwerk. 8.35 Tallinn ja Türi: Turuteated. 13.00—13.40 kooliraadio. „Martin Luther wõitlejana“. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 Türi: Prantſuſe keel — mag. K. Kann. Tallinn ja Tartu: Kuulſaid walſimeiſtreid. 17.30 baritono Nelſon Eddy laulab tütarlapſele Kuldſeſt Lääneſt. 17.45 Türi: agr. K. Jaama: Sugulammaste walik ja pidamine. 18.00 Türi: Põllumajanduslikud teated. 17.45 Tallinn ja Tartu: Muſtlasmuuſika. 18.10 kodumuuſika ſari triole. R. Palm (wiiul), A. Karjus (tšello) ja P. Nigula (klawer). 18.40 päewauudiſed. 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 ſoowikontſert. 19.40 riigikaitſe kümmeminut. 19.50 wälispoliitiline weſtlus — H. Rahamägi. 20.10 Wene muuſika. Corſo=trio. 20.55 „Hälliſt hauani“. Inimelu wärsſides ja muuſikas. Eſitab F. Moor. 21.45 lastewanematele. Dr. A. Reiman: Lastehalwatuſeſt. 22.00 õige aeg. Päewauudiſed ja ſporditeated. 22.10—23.00 kolm moodſat prantſuſe meiſtrit.

Wiiwikonna töötüli täna komisjonis.

Wiiwikonna tööliste üldkogu poolt alustatud palganõudmine 25% ulatuſes tuleb täna 24. okt. arutuſele töötülide lahendamiſe komisjonis. Komisjoni otſuſe wastu tuntakſe ſuurt huwi ka teistes kaewandustes.

Rägawereſt.

Waras walis omale paremad lambad.

Rakwere kriminaalpolitſeile awaldas Rägawere wallas elutſew Eduard Lauentz, et öösl wastu reedet warastati tema lukustatud laudaſt ära 5 lammaſt ning õueſt wiljapekſumaſina kate=preſent. Omaniku kahju 150 krooni. Laudas oli üldſe 10 lammaſt, kuid waras walis oma ſaagiks 5 paremat.

Kiriklikke teateid.

Wiru=Jaakobi koguduſ.

Neljapäewal, 27. okt. jumalateenistus ilma armulauata praoſtkonna õpetajate konwerentſi puhul. Teeniwad kõik praoſtkonna õpetajad. Laululehed. Koorilaul. Algus kell 6 p. l.

Pühapäewal, 30. okt. haril. ajal jumalateenistus ilma armulauata kihelkondliku kaswatuspäewa puhul. Kell ½4 p. l. samaſiſuline teenistus Roelas.

Uſupuhastuſepühal, 31. okt. haril. ajal jumalateenistus armulauaga. Laululehed. Korjandus kirikukasſa heaks. Peale teenistuſt noorte ja ſiſemisjoni tund leeriſaalis.

Leeriõpetus poistele algab 14. now. Teatada iſiklikult 8. nowembrini.

Ristitud: Maret Kiwilo — Warangult.

Ristitud: Pilwi Kaſe — W.=Jaaguwiſt.

Kihlatud: Johannes Wetkas — Wooreſt ja Julia Wäljaots — Kulinalt.

Maetud: Johannes Põder, 44 a. 7 kuud — Põlulaſt.

Haljala kogudus.

Laulatatud: Bernhard Kuuſema, Aukülaſt ja Linda Helene Hõimre, Rakwereſt.

Maetud: Hans Tooman, Sagadiſt, 61 a. 8 k. Maunus Leemet, Sagadiſt, 72 a. 8 k. Helmi Kristelſtein, Sagadiſt, 36 a. 8 k. Jaan Heinſaar, Lauliſt, 60 a. 2 k. Juhanes Kaufberk, Muſtojalt, 79 a. 7 k. Juhan Rahe, Sagadiſt, 32 a. 9 k. Toomas Liikane, Natturilt, 64 a. 10 k. Toomas Kofkman, Seljalt, 83 a. 7 k. August Allikwee, Aaspereſt, 64 a. 7 k.

Rakwere Pauluſe kogudus.

Kihlatud: Richard Saks — Rakwereſt ja Agnes Heinla — Aaspereſt August Rudolf Johannes Mägi ja Alma Emilie Soo — Warangult.

Laulatatud: Johannes Sepnik — Rakwereſt ja Hilda Kleitz — Haljala w., Weltſiſt. August Bernhard Wares — Rakwereſt ja Leida Hermiine Laidwee — Tõrmaſt.

Simuna kogudus.

Sündinud: Jaan ja Ella Kiwiſildadel Arukülaſt p. Eljo; Alma=Marie Lumistel Suiguſt tüt. Waike; Elmar ja Linda Pärnowitel Muugaſt tüt. Aino; Alekſander ja Alide Blaatidel Arukülaſt p. Mati; Eduard ja Melaine Wahulatel Arukſeſt p. Jaan.

Ristitud: August ja Salme Pilw, Koilaſt — tüt. Helgi. Willem ja Ellen Sillajõe, Koilaſt — p. Endel. Alfred ja Anna Sander, Kurtnaſt — p. Jaan.

Kihlatud: Eduard=Julius Raudwee, Triigi aſ. ja Liſette Kaibald, Triigi mõiſaſt. Rudolf Kaewal, Muugaſt ja Anneta=Johanna Pahk, Muugaſt. Eduard Walk, Awanduſelt ja Meeri=Amanda Danilas, Awanduſelt.

Surnud: Liiſa Jaani t. Kaewal, Paaswereſt — 58 a. Liiſa Padrak, Paaswereſt, 46 a.

Päästearmee.

päästmiskoosolek. Esmaspäewaſt, 24. okt. kuni laup., 29. okt. eriline palwenädal.

Veel oonurme kiriku-tülidest.

Tudulinna Rahukoguduſe õp. Wiiſe kirja peale (ilmus 14. okt. ſ. a.) on meile läkitanud kirja ka iſamaaliidu Oonurme oſak. eſimees K. Maaſik, keda puudutas oma kirjas õp. Wiiſe. Awaldame allpool weel K. Maaſiku ſeletuſed aſja kohta ja lõpetame ſelle küſimuſe kohta waieluſed, kuna mõlemad pooled on ſõna ſaanud.

K. Maaſik kirjutab järgmiſt:

Ei wasta tõele õp. hr. Wiiſe wäited, nagu oleksin mina üliõpil. Lepaſaarele jumalateenistuſeks luba palunud tagant järele; ſamuti ei teadnud korraldaw toimkond ega tea ka praegugi, et õp. Wiiſe oli wälja kuulutanud jumalateenistuſe ſamal päewal Oonurme koolimajas.

Müürilehed Oonurme lõikuspüha aſjus panime küll wälja 29. ſept. ja ſamal päewal ſaatſin ka õp. hra Wiiſele kirja, kuid ſee oli juba teine kiri õp. hra Wiiſe eitawa wastuſe peale, milles ma ſugugi ei ütelnud ära koostööſt, waid kinnitaſin endiſele ſeiſukohale jäämiſt aja ſuhtes, ſeſt hr. Wiiſe ſoowis jumalateenistuſe aega pikendada, mis oli aga wõimata, ſeſt kõneleja pidi ſõitma ka Illukale kõnelema. Minul ei olnud midagi iſiklikult ſelle wastu kui õp. hra Wiiſe oleks jumalateenistuſel Oonurme lõikuspeol eſinenud. Et ma õp. Wiiſele wiiſakalt mõista andſin, et tema eſinemine üldiſele korralduſele halwawaks wõiks kujuneda, ſeda olin ſunnitud tegema Oonurme rahwa tahtel, kes wastaſel korral jäänuks iluſaſt ühisürituſeſt eemale. Mis puutub aga kog. liigete arwuſſe, ſiis olgu tähendatud, et Oonurmes elab umb. 200 perekonda, kelleſt on 11 Tudulinna rahukog. liikmed.

Rakwere turg.

Liha. Sealiha ſuurmüügil 73—78 ſ. kg., loomaliha 40—50 ſ. kg., lambaliha 55—60 ſ. kg., waſikaliha 40—55 ſ. kg. Wäikemüügil. Sealiha 80—110 ſ. kg., loomaliha 35—80 ſ. kg., lambaliha 65—70 ſ. kg., waſikaliha 45—75 ſ. kg.

Piimaſaaduſed. Rõõſkpiim 11—14 ſ. ltr., rõõſkkoor 90—110 ſ. kg., hapukoor 90—100 ſ. kg., lauawõi 168—178 ſ. kg., taluwõi 65—70 ſ. 400 grammi, juuſt 115—175 ſ. kg.

Kanamunad 65—70 ſenti kümme.

Juur= ja aiawiljaturg. Hapud kapſad 15 ſ. ltr., wärsked kapſad 10 ſ. kg., porgandid 15 ſ. kg., kartulid 150—200 ſ. kott, ſeened 80 ſ. kg., jõhwikad 12 ſ. ltr, mäerõigas 100 ſ. kg.

Wiljaturg. Niſuterad 20 ſ. kg., rukkiterad 15 ſ. kg., odraterad 15—15,5 ſ. kg., kaeraterad 10—10,5 ſ. kg., rukkijahud 17,5 ſ. kg., odratangud 25 ſ. kg., kruubid 27 ſ. kg.

Heinaturg. Ristikheinad 5—5,5 ſ. kg., timotiheinad 5—5,5 ſ. kg., aaſaheinad 3,5—4 ſ. kg.

Kino tõmbab.

19. okt. andis Ambla rändkino W.=Nigula rahwamajas oma järjekorraliſe etenduſe. Waatamata halwale ilmale oli ſaal rahwaſt täis. Kino wastu on W.=Nigula ja ümbruskonna rahwal alati ſuur huwi. Pikifilmi oodatakſe järgmiſt etenduſt.

Rakvere austas teenelist õpetajat.

Teenetetunnustus õpet. N. Kristoffelile. Vilistlaskogu valis N. Kristoffeli auliikmeks.

Laupäewal pühitſes Rakwere gümnaaſium 26. aastapäewa, mis puhul korraldati aastapäewa-aktus käſitööliste ſeltſi ſaalis. Aktuſeſt wõttis oſa lastewanemaid, wiliſtlaſi, kutſutud külaliſi ja koolipere. Samal aktuſel tuletati meelde kooli kauaaegſe õpetaja Nikolai Kristoffeli 30. teenistusjuubelit, mis puhul anti talle üle hariduſminiſtri teenetetunnustus ning wiliſtlaskogu auliikme diplom.

Aastapäewa-aktus algas waimuliku talituſega, mille pidas Rakwere Pauluſe koguduſe õpetaja A. Abel. Aktuſekõne pidas gümnaaſiumi direktor H. Jänes, kes oma kõnes andis ülewaate kooli läinudaastaſeſt tegewuſeſt. Kõneleja märkis, et kooli õpilaste arw tänawu aastal on ſuurenenud, waatamata ſellele, et koolis on läinud aastaga wõrreldes üks klaſs wähem. Kool on ſammunud tõuſuteed, kuna igal alal on ſaawutatud paremaid tulemuſi üleriigiliſeſt keſkmiſeſt protſendiſt. Iga õpilane läks riigile ja omawalitſuſele aasta jooksul makſma 87,38 kr. Ühtlaſi märkis ta kooli wanema õppejõu N. Kristoffeli hiljutiſt 30-aastaſt teenistusjuubelit, awaldades tüſedale koolimehele tehtud töö eeſt tänu, kuna ta ſuurema oſa oma õppetööſt on teinud Rakweres. Õpilaste poolt annetati N. Kristoffelile punaſeid rooſe.

Järgmiſena koolideinſpektor H. Linſi andis N. Kristoffelile üle hariduſminiſtri poolt wälja antud teenetetunnustuſe. Terwituſi tõi lastewanemate komitee nimel pangadirektor A. Remmel ning wiliſtlaskogult eſimees W. Sakſen, kes andis N. Kristoffelile üle wiliſtlaskogu auliikme diplomi. Järgnes endiſe kauaaegſe koolimehe ja direktori Kaarel Leetbergi ſõnawõtt, kes ſoowis õnne koolile ja õpet. Kristoffelile tema tulemusrikka töö puhul koolipõllul. Ühtlaſi tuletas wana keelemees meelde neid aegu, mil N. Kristoffel aſus õppejõuna Rakwerre. Kuigi N. K. pole eestlane, õppis ta eesti keele ära ühe ſuwega ja tundus imena, kui N. K. järgmiſel ſügiſel kooli ilmudes kõneles eesti keelt ning hakkas ſamas keeles ka lapſi õpetama.

N. Kristoffel ſündis Peterburis 20. detſembril 1883. a. Lõpetas Peterburis ajaloo-keeleteaduſe inſtituudi wanade keelte teaduskonna keſkkooli ladina keele ja wene keele õpetaja kutſega. On töötanud õpetajana Peterburis 1. auguſtiſt 1908. a. kuni 1. ſeptembrini 1914. a. Selle järgi olnud Riias gümnaaſiumi inſpektori kohustetäitja ja õpetaja kuni 1918. a. Eesti wabariigi loomiſe järgi ſiirdus Eestisſe, kus 1919. a. weebruariſt kuni ſiiani olnud Rakweres gümnaaſiumide ladina ja wene keele õpetajaks. On olnud ſelle aja kestel ühtlaſi keelteõpetajaks ka Jõhwi, Tapa ja Wäike-Maarja ühisgümnaaſiumides ja Rakwere kutſekoolides. Hiljuti ſai juubilar miniſteeriumilt wanemõpetaja kutſe.

Õp. N. Kristoffel on abielus Rakwere endiſe ülempreestri Tamme tütre Klaudia Tammega.

Õpilaste eſindajana kõneles õpilane Saks, kes ütles muuſeas: Oleme kaswanud wabaduſe ajal ega pole ſeega ſaanud tunda orjapõlwe. Kinnitan, et ka kunagi tulewikus ei jää meie orjadeks, waid kaitſeme oma wabaduſt wanemate eeskujul. Järgmiſena tänas temale oſutatud au eeſt N. Kristoffel, awaldades lootuſt, et ta ſuudab ka weel tulewikus teha koolipõllul tõhuſat tööd, kuna teenete tunnustamiſega on ta ſaanud uut jõudu. Aktus lõppes direktor H. Jänese lõppſõna ja hümniga. Hiljem korraldati õpilaste rongkäik langenute mälestusſamba juurde, kus koolide ſõjaliſe kaswatuſe õpetaja kpt. Kolk eſines päewakohaſe kõnega.

Vilistlaskogu muutis oma põhikirja.

Rakwere ühend. gümnaaſiumide wiliſtlaskogu pidas 21. oktoobril erakorraliſe üldkoosoleku, mille tähtſamaiks päewakorrapunktideks olid auliikme walimine ja põhikirja muutmine.

Kauaaegſel gümnaaſiumiõpetajal Nikolai Kristoffelil täitus ſügiſel 30 aastat pedagoogiliſe tegewuſe alguſeſt. Wiliſtlaskogu juhatuſe ettepanekul N. Kristoffel, kui tüſe ja hinnatud pedagoog, kes innuga kaaſa elanud ka wiliſtlaskogu üritustele, waliti üksmeelſelt wil! kogu teiſeks auwiliſtlaſeks.

Samuti wõeti üldkoosoleku poolt ühel häälel wastu juhatuſe poolt eſitatud uus põhikiri, milles tähtſamaks muudatuſeks on, et nüüdſeſt peale kuuluwad wiliſtlaskogu tegewliikmeiks ka abituriendid, ſ. t. wiimaſeſt klaſſiſt olude ſunnil wälja astunud kaasõpilaſed.

Õpetajad, nii endiſed kui ka praeguſed, langewad aga tegewliikmete kategooriaſt wälja, n. n. ſõpruſliikmete hulka, kuhu wõiwad kuuluda ka gümn. lastewanemad.

Gümnaasiumihoone valmis.

Rakwere gümnaaſiumi hoone ehitustöö on lõpule jõudnud ja käſil on wiimaſed wiimiſtlustööd. Ehituſe wastuwõtmine toimub kolmapäewal, 26. okt. ſellekohaſe komiſjoni poolt ja ſeejärgi toimub ſiſſekolimine kliiſtripühade ajal. Peale kliiſtripühi algab töö uutes ruumides. Pildil näeme uut koolimaja praeguſel kujul.

Tarbeainete hinnad alanewad.

Saiajahu, ſuhkur, petrooleum ja taimewõi odawamaks.

Wiimaſel ajal on märgata ſuurmüügihindades teatud alanemiſe tendentſi. See awaldub juſt eſimeſejärgu tarbeainete alal. Nii wõib mainida, et ſaiajahu on läinud odawamaks. Praegu makſawad näiteks paremad ſordid, mis enne olid 37 ſenti, 35 ſenti kg. Kõige odawam ſort ſaiajahu, mis makſis ſeni 24 ſenti kg, on nüüd 22 ſ. kg.

Kuidas kujuneb rukkijahu, ſee on weel ſelguſeta.

Ligemal ajal on oodata ka petrooleumi hinna alanemiſt. Warem tarwitati meil peagu ainult Ameerika petrooleumi. Nüüd aga on ilmunud turule ka Wene petrooleum, mis on oma hinnalt weidi odawam. Seetõttu on oodata nüüd ka Ameerika petrooleumi hinna allawiimiſt umbes 1 ſendi wõrra.

Suhkur läks ärewate rahwuswaheliste aegade tõttu tugewasti hinnas üles. Kui warem ſuhkur oli umbes 44 ſnt. kg. ſuurmüügil, ſiis tõuſis hind kiiresti kuni üle 47 ſnt. kg. Praegu aga alaneb ſuhkruhind uuesti aegamööda ning läheb wanale taſemele. Praegu on ſuhkur umbes 45 ſnt. kg.

Ka taimewõi hind on alanenud 5 ſenti kg. kohta.

33.000 tündrit kartuleid tärkliſeks.

Wirumaa kartulit weetakſe L.-Eestiſſe

Wirumaal on kartulite kokkuoſtmine jõudmas haripunktile ning ſordikartulite kõrwal on ſuureks tõusnud nõudmine ka tööstuskartulite järele.

Tärkliſekartulite eeſt on ſenijani Rakwere, Kadrina ja Jõhwi ümbruſe põllupidajatele makſetud ümmarguſelt 100.000 krooni.

Nagu kartulite kokkuoſtjad märgiwad, on tänawu nõudmine kaugelt ſuurem kui on pakkumine. Siiski on karta, et tärkliſewabrikud ſuudawad waid ſiſeturu jaoks tärkliſt walmiſtada ja wälisturu warustamiſeks ſuurema tärkliſehulgaga pole kuigi ſuuri wäljawaateid. Seniajani on Kadrinas tärkliſekartuleid kokku oſtetud umbes 20.000 kw. ümber, Rakweres 4000 kw. ja Jõhwis umbes 9000 kw.

Tärkliſewabrikud makſawad praegu tärkliſeprotſendiſt 12—13 ſenti. Läinud aastal ſamal ajal makſeti wastawalt 10—11 ſenti. Keſkmiſeks tärkliſekartuli kwintaali hinnaks on 3 krooni. Ühel ajal tärkliſekartulite kokkuoſtmiſega on käimas ka piirituſewabrikute jaoks kartulitagawarade kokkuoſtmine. Pealegi on ka teisteſt maakondadeſt piirituſewabrikute mehed Wirumaa külades liikumas ja kartuleid kokku oſtmas. Kabala jaamaſt juba ſaadeti eſimeſed kartulitagawarad teele Oluſtwerre.

Praegu näib, et ka tänawu on kõige parem kartuliſaak olnud Kadrina ümbruskonna põllumeestel.

Pühitseti 3. algkooli hoone.

Vanast koolimajast jäi järele ainult 2,5 välisseina. Maja läks maksma üle 50.000 krooni.

Laupäewa õhtul toimus linna 3. algkoolihoone õnniſtamine peale põhjalikku juurde- ja ümberehituſt, milliſed tööd wiidi läbi ſuwe jooksul. Juurde- ja ümberehitamiſe tagajärjel on kooliruumid muutunud moodſamaiks Rakwere algkoolihoonete hulgas. Koolimaja läks linnale makſma üle 50.000 krooni.

Juba warakult hakkas laupäewa õhtul 3. algkooli kogunema lastewanemaid, linnawolikogu liikmeid, õpetajaid ja kutſutud külaliſi. Õnniſtamiſetalituſe algus oli määratud kella 6 p. l., milliſeks ajaks jõudſid kohale maawanem K. Pajos, linnapea H. Awikſoo, linnawalitſuſe liikmed A. Raba ja O. Kalmisto, abimaawanem E. Raatma. Pühitſemiſtalituſe pidas luteriuſu kombe kohaſelt Rakwere Pauluſe kog. õpetaja A. Abel ja õp.-õigeuſu kombe kohaſelt ülempreester A. Leets. Järgnewalt õpilaste laulukoor F. Grustami juhatuſel kandis ette kaks laulupala, milliſed ettekandelt õnnestuſid hästi. Awamiſeks oli õpetaja A. Liiw koostanud wastawa pühenduſe, milliſe kandis ette. Aktuſekõne pidas linnapea H. Awikſoo, kes andis ülewaate koolile ajakohaste ruumide ſaamiſe käiguſt.

Koolimaja ümberehitamiſe küſimus wõeti päewakorrale 1935. a. Moodustati wastaw komiſjon, milline waatas järele koolihoone. Warsti astuti ühenduſſe miniſteeriumiga maja ümberehitamiſe asjus. Et miniſteerium polnud nõus wõtma ette maja ümberehitamiſt, ſõlmiti wiimaſega ostuleping ning 1937. a. ſügiſel algaſid tööd, millega jõuti lõpule käeſolewa aasta ſügiſel ning ſeega

teostati ümber- ja juurdeehitus ühe aasta ja 3 päewaga.

Töid oli aga märksa rohkem, kui eſialgul arwati, ning tegelikult jäi endiſeſt majaſt järele waid

kaks ja pool wäliſſeina,

kuna ülejäänud oſad tulid kõik ehitada uuesti. Üldſe läks linnale 3. algkooli hoone makſma üle 50.000 krooni. Selleſt on taſutud 9.000 kr. ümber, kuna ülejäänud oſa on wõlga. Weel märkis kõneleja, et ſee kool on Rakwere algkoolide peres üks wanemaid ning ſiit on ellu läinud rida tuntud ſeltskonnategelaſi ja riigimehi. Nimetagem waid dr. Kreutzwaldi, O. Strandmanni, M. Juhkamit ja teiſi. Nagu ſelleaegſed õpilaſed jutustawad, olewat nad eestluſe waimu ſaanud juſt Bornhöhe „Taſuja" lugemiſeſt. Et ka nüüd lewiks Taſuja-waimu algkoolis, kinkis linnapea koolile kunſtnik A. Wihwelini maali „Taſuja", milline riputati ſaali ſeinale.

Järgnewalt terwitas hariduſminiſtri eſindajana koolideinſpektor H. Linſi. Wiimane märkis, et Rakwere linn on algkoolide pooleſt

paremas ſeiſukorras kui Tallinn ja Tartu,

kuna ſiin on nad kõik korraldatud. Terwitajatena wõtſid weel ſõna koolihoolekogu eſimees J. Pallop, gümnaaſiumi direktor H. Jänes, kaubanduskeſkkooli dir. J. Allikas, Sakſa kooli direktor, 1. algk. juh. M. Olwet ja 2. algk. eſindajana õpet. Arro. Terwitustelegramme oli ſaabunud 4. Lõppſõna ütles koolijuhataja Andreſon. Laulupaladega eſines õpilaskoor ning deklamatſioonidega õpilaſed.

Rakvere saab vesivarustuse.

Vesivarustuse tööd viib läbi linnavalitsus ning majaomanikke maksustatakse eri kinnisvaramaksuga.

Reede õhtul peeti linnawalitſuſe kokkukutſel rahwamaja ruumes Kukeküla rajooni majaomanike koosolek, kus anti majaomanikele ſeletuſi weſiwarustuſe ſiſſeſeadmiſe wajaduſeſt. Kokkutulnud majaomanikud pooldaſid weſiwarustuſe ſiſſeſeadmiſt, kuid ſoowitaſid, et töö wiiks läbi linnawalitſus ning makſustaks ſelle piirkonna majaomanikke erikinniswaramakſuga. Eſijoones tuleks weſiwarustus ſeada piirkonda, kus wõetakſe eelolewal aastal ette tänawate katmine kunſtkattega, kuna wastaſel korral tekiks hiljem aſjatuid kulutuſi ning weſiwarustuſe küſimus neis piirkonnis oleks jälle kauaks ajaks maetud maha.

Linnapea H. Awikſoo oma ſõnawõtus märkis weſiwarustuſe ſiſſeſeadmiſe wajaduſt ning põhjuſi, miks ſee küſimus üldſe päewakorda kerkis. Kukeküla piirkonna majaomanikele ſaadeti kätte wastawad ankeetlehed, et jõuda ſelguſele, palju majaomanikke on weſiwarustuſe ſiſſeſeadmiſeſt huwitatud. Et aga mitmed polnud lehel eſitatud küſimusteſt küllalt hästi aru ſaanud, kutſuti linnawalitſuſe algatuſel kokku informatſioonikoosolek, et aſja igakülgſelt arutada läbi.

Linnanõunik A. Raba külastas hiljuti Nõmme linna, et ſeal tutwuda weſiwarustuſe ſiſſeſeadmiſe ja ſelle moodustega. Nõmmel on tööd wiinud läbi majaomanikud enda kulul, kuna on moodustatud wastawad weeühingud, milliſeid ſilmapilgul kuus. Iga ühingu piirkonda on ehitatud kaewud, kuſt weſi ſaadakſe. Koosolnud majaomanike poolt ei ſoowitatud Rakweres ſiiski weeühinguid aſutada, waid töö peaks wiima läbi linnawalitſus. Ühtlaſi peaks Rakweres töö tulema odawam kui Nõmmel, kuna ſiin on kaew juba ehitatud linnawalitſuſe poolt. Awaldati ſoowe, et nüüd kutſutaks kokku majaomanikud tänawate piirkonniſt, kus tulewal ſuwel wõetakſe ette tänawate kunſtkillutuſega katmine ſ. o. Tallinna ja Walkſali tänawate rajooniſt.

Sakſa ſalajaſed kahurid.

Sakſa uute õhukaitſekahurite erakordne täpſus on imestuswäärne, nagu ſelgus Ebro lahinguteſt. Sõjawangide teatel neid ſakſa patareiſid warjatakſe hoolega, wastaw walwe ei laſe nende lähedale ühtki Hiſpaania ega Itaalia ohwitſeri.

„Tugewam ſurmaſt"

(„Wiga-Ljot ja Vigdis")

Sigrid Undſeti romaan

„Wirumaa Teatajas".

Seekord kuulus Norra kirjanik wiib lugejad tagaſi kaugesſe minewikku, kus riſtiuſk polnud weel jõudnud lewida Põhjamaadeni ja Norras walitſes ränk weretaſuſeadus. Selle weretaſuſeaduſe raamides areneb romaani wäga elaw ja põnew ſündmuſtik, mille keſkſeteks kujudeks on ilus ja uhke Norra ſuurtaluniku tütar Vigdis ja noor, wapper Islandi wiiking Wiga-Ljot. Noorte ſuur wastastikune armastus kujuneb wõitlustes ja kannatustes raudſete uſuſeaduste ja iſawanade traditſioonide wastu haarawaks kurbmänguks. Kuulus Norra naisautor ja Nobeli laureaat Sigrid Undſet, kes meile hästi tuntud oma paljuloetud romaanide „Kristine Lauritſatütar" ja „Kewade" läbi, köidab lugejaid ka ſelles oma teoſes põnewa ſiſu, hästinähtud tüüpide ja harulda ſe jutustamisoskuſega.

Romaan hakkab ilmuma lähemail päewil.

Rakwere kohtunikkudele oma koondis.

Laupäewa õhtul peeti Rakwere ringkonnakohtu ruumes Eesti kohtunikekogu Rakwere oſakonna aſutamiſe koosolek, milleſt wõttis oſa 15 kohtunikku Rakwere ringkonnakohtu piirkonnaſt. Wäljaſtpoolt Rakweret oli kohtunikke kohale tulnud Narwaſt, Tapalt ja Jõhwiſt. Rakwere oſakonnale moodustati neljaliikmeline rewiſjonikomiſjon. Juhatuſe eſimeheks waliti ringkonnakohtu eſimees Ülo Wahtrik, abiks ringkonnakohtu abieſimees K. Eenmaa, ſekretäriks ringkonnakohtu alaline liige M. Hurt ning laekuriks alaline liige N. Tenneberg.

Tuletõrje informatſiooni kooswiibimine.

Laupäewa õhtul korraldas Rakwere tuletõrje ühingu juhatus tuletõrje ſeltſi ſaalis ühingu juhtidele, tegelastele ja kutſutud külalistele omawaheliſe kooswiibimiſe, kus anti ſeletuſi ühingu edaspidiſe tegewuſe ning kawatſuste kohta ja ſüwendati ſidemeid teiste ſeltskonnategelastega. Kooswiibimiſel ſuudeti mõndagi ſelgitada ning näis, et ühingu juhtide ja kutſutute wahel oli täielik üksmeel ning arusaamine nii tulewikukawatſusteſt kui ka praeguſeſt tööſt.

Waras jooksis lõkſu.

Pühapäewa warahommikul kella kolmweerand 5 paiku kuulis kahtlaſt krõbinat oma maja alt keldriſt Tallinna ja Wene tänawate nurgal elutſew kriminaalaſſiſtent A. Radum. Wälja minnes märkas ta õues wõõraſt iſikut, kellel olid käes mooſipurgid, milliſed olid wõetud ſama maja all aſuwaſt Aliide Leo keldriſt. Tabamiſel ſelgus, et tegemiſt on warem korduwalt warguste pärast karistatud Ants Reſewigaga, 35 a. w., kes wanglaſt wabanes waſt käeſolewa aasta ſuwel. Nähtawasti polnud wargal aimu, et ſamas majas elutſewad kriminaalaſſiſtent ja politſeikordnik.

Paberoſs ſüütas tööstuſe.

Pühapäewa hommikul kella poole 9 paiku ſüttis põlema Rakweres, Jaama puiestee nr. 25 D. Lõhmus ja poegade põllutööriistade tööruumis olew tööliste riidekapp, mis oli laudehitus ning mahutas 12 inimeſe ſeljariided. Ära põles üks kapp ning ſeesolewad Tapa linnas elutſewa Hugo Koſe ſuwemantel, kaelaſide ja kuub. H. Koſe kahju 83 kr. ning tööstusomaniku Lõhmuſe kahju 25 krooni. Tulele ſuudeti panna piiri koduste abinõudega.

Pühapäewal olid Lõhmuſe töökojas tööoskusameti katſed ſepatöö alal, milleſt wõttis oſa ka Tapa elanik H. Koſe. Tulnud tööturpa, aſetas ta ſeljariided kappi ning läks katſetööle. Warsti aga märgati teiste tööliste poolt, et kapp põleb. Tulele ſuudeti panna piir enne, kui ſee ſai lewida. Tuli ſai arwatawasti alguſe tasku jäetud põlewaſt paberoſſiſt.

Müüakſe alewäärtuslikku mett.

Meemüügi kohta kehtiwad meil wastawad ſundmääruſed 1934. a. alates. Nende määruſte aluſel teostatakſe aegajalt kontrolli mee kwaliteedi ja meemüügi korraldamiſe kohta kauplustes. Rakwere ärides, kus mett müüakſe, teostab praegu meekontrolli põllutööminiſteeriumi meekontrolör A. Tääger. Seni on kontrollitud 25 meemüügikohta, milliſed aga kuni 60% ulatuſes ei wasta meemüügil üleſſeatud nõuetele. Eriti linnaäärſetes toiduainetekauplustes on ilmnenud ſuuri puuduſi: meſi on kompwekikarpides lahtiſel müügil ning näib ſegatud olewat kõrwalainetega. Kehtiwate määruste järele mett aga lahtiſel müügil ei wõi olla, erandina ainult ſuurmüügil 5—50-kg. nõuſtes. Puuduste kõrwaldamiſeks anti kauplustele tähtaeg. Kõikideſt müügikohtadeſt wõeti meeproowid, mis ſaadetakſe aianduſe-meſinduſe keſkſeltſile meekwaliteedi kindlaksmääramiſeks.

Wirumaalt 10 wagunit wanametalli.

Wiimastel päewadel ſaadeti kohalikkude allweelaewaſtiku ſihtkapitali abitoimkondade poolt ſuurem hulk ſuwe jooksul kogutud wanametalli Tallinna. Kõige ſuurem ſaadetis tuli Kohtla-Järwelt — 115.850 kg., ſ. o. umbes 8 wagunit. Teiſed abitoimkondade ſaadetiſed on wäikſemad ja jagunewad järgmiſelt: Rakwere — 2315 kg., Pada — 7562 kg., Salla — 8445 kg., Undla — 7520 kg., Kiwiõli — 11.600 kg., Maidla — 5299 kg., Koſe — 2260 kg., Kalwi — 25.475 kg. ja Iiſaku — 5170 kg. Kokku ſaadeti ſeekord Wirumaalt wanametalli 191.496 kg., mis teeb üle 10 waguni. Lähemal ajal on oodata ſuuremaid wanametalliſaadetiſi weel Küti ja Roela waldade abitoimkondadelt.

Narwa teatrikülaskäigu puhul.

Külakostiks „Juuraku Hulda".

Narwa teater on ſõitnud Wirumaale ringreiſile ja eſineb wõõrusetendustega Tapal, Kadrinas, Kundas, Jõhwis ja Rakweres.

Wõõrusetendusel pakutakſe Hella Wuolijoe populaarſet komöödiat „Juuraku Hulda", mida loetakſe wiimaſe aja parimaks teatritükiks. Antud Hella Wuolijoe üldtuntud laduſas ſõnastuſes paelub ta jälgija eſimeſeſt hetkeſt, kandes kaaſa läbi eluliste intriigide, huwi köites kuni lõppſtſeenideni ja annab ſiis oodatud õnneliku lahenduſe, rahuldades pealtwaataja.

Teoſes loob kirjanik elutugewa naistüübi „Juuraku Hulda" näol, kes, aſudes kaugelt popſitaluſt ſuurlinna, ſuudab haarduda tahtejõuliſelt ellu ja wältides ettetulnud inetuſi jõuab harimatuſt maatüdrukuſt eſiti üliõpilaſeks ja lõpuks koguni lähedale naiskandidaadi tiitlile parlamenti.

Ent ſiin astub wahele külm ja kardetud rahwaſaadik — Hulda leiwaiſa adwokaat Soratie, kelles on ärganud armastus kangelasliku tüdruku wastu. Järgneb kihlus popſitüdrukuſt wõrſunud naisõiguslaſe ja paljudeſt naisteſt ihaldatud rahwaſaadiku wahel, andes meeleoluka ja ilusa lõpu.

„Juuraku Hulda" ſeadis Narwa teatri lawale teatri uus kunſtiline juht Ants Piller. Lawapildid Woldemar Peil'ilt. Näidendis kaastegewad Narwa teatri tugewamad jõud.

Politseikroonikat.

Waras põgenes tabamiſe kartuſel.

Politſeile awaldas Sõmeru wallas Uhtna as. elutſew Heinrich Männik, et tema elumajaga ühiſe katuſe all aſuwaſſe ſahwriſſe olewat tunginud ööſel ſiſſe keegi tundmatu iſik, kes warsti läinud ka elumajja, kuid põgenenud ſealt, kuna majarahwas uneſt wirgudes toas kahtlaſi ſamme kuuldes hakkaſid warga töökohale lähenema. Samuti teatas politſeile Sõmeru wallas Kohala as. elutſew Julius Muru, et tema ſahwri aken lõhutud ööl wastu laupäewa ning ſahwriſt warastatud mitmeſuguſeid toitaineid umbes 9 krooni

Kuus kana ja kukk warastati.

Rakwere kriminaalpolitſeile awaldas Rägawere wallas Mõdriku külas elutſew Reet Taho, et tema lukustamata lauta olewat ſiſſe tungitud ning ſealt warastatud 6 kana ja kukk. Taho kahju 3 krooni.

Rakweres warastati põrſas.

Kriminaalpolitſeile teatas Rakweres, Seminari tn. 23 elutſew Kaarel Graun, et tema lukustatud kuuriſt warastati ööl wastu laupäewa põrſas 12 krooni wäärtuſes.

Oma kallist isa

Jakob Laur'i

sünd. 24. V 1870. a., surn. 21. X 1938. a.

mälestavad kurbuses
lapsed perekondadega.

Matmine Lüganuse kalmistul 24. oktoobril.

Pika ja raske haiguse järele uinus igavesele unele meie asutaja, endine juhatuse ja tegevliige

Jaan Schvabenfeldt

Teda mälestab sügavas leinas
Hulja Tuletõrje Kogu ja Naisgrupp.

Pika, raske haiguse järele lahkus meie hulgast minu kallis poeg ja vend

Jaan Schvabenfeldt

Mälestavad **isa ja õed perekondadega.**

Matmine 28. okt. kell 1 Kadrina kirikus.

Pika, piinarikka haiguse järele suikus igavesele unele minu armas emake

Maarja Reiter

sünd. **PRIIVOI.**

Valusas leinas **tütar ja väimees.**

Matmine Rakvere Kolmainu kirikus 26. okt. 1938, kell 2 p. l.

Narva Teatri külaskäiguetendused.

25. oktoobril s. a. **Kadrina Haridusseltsi saalis**
26. oktoobril s. a. **Kunda Rahvamajas**
27. oktoobril s. a. **Rakvere Käsitööliste seltsi saalis**

Algus kell 8 õhtul

„JUURAKU HULDA“

Hella Vuolijoe komöödia 3 vaatuses, 7 pildis.
Näitejuht: Narva Teatri uus kunstiline juht Ants PILLER.
Lavapildid: Voldemar PEIL.
Pääsmed eelmüügil. Jälgige müürikuulutusi.

Narva Teatri külaskäiguetendus
Rakvere Käsitööliste Abiandmise Seltsi saalis
27. oktoobril s. a. kell 8 õhtul

„JUURAKU HULDA“

Hella Vuolijoe komöödia 3 vaatuses, 7 pildis.
Kaastegevad: A. Alaküla, A. Berger, A. Katai, A. Keller, S. Liivik, A. Lääne, M. Mald, H. Meltsas, T. Mironov, B. Mikkal, M. Peerna, B. Peensaar, A. Sikkel, A. Ulm, A. Viljur, K. Viljur.
Näitejuht: uus kunstiline juht Ants PILLER.
Lavapildid: V. Peil.
Pääsmed: kr. 1,30—0,40, õpilased 30 senti. Pääsmed eelmüügil: pr, LIEBENAU äris, Pikk nr. 13.
Kassa avatud etenduse päeval kella 6—8 õhtul.

Laupäeval, 29. okt. s. a.
KAARLI SELTSIMAJAS

näokatte-pidu.

Parimatetele näokatetele auhinnad. **Algus kell 21.**
Pääsmed 40 senti.

VAJATAKSE tallu vanemat teenijat-

perenaist

üksiku juurde. Teatada kuni 1. nov. 38. a. Tallinna tn. 62 Möllitsa poodi

---

Soovin osta Rakveres heas korras

maja.

Pakkumised ühes hinna ja täieliku maja kirjeldusega slt. kuni 1. nov. „korras maja“ all.

Väiksesse perekonda tarvis

tütarlast

perenaise abiks. Küsida lehetalit.

Maale vajatakse

nais-teenijaid

Lähemaid teateid ja kauplemine Laekvere laadapäeval Laekveres, Rausi kaupluses kl. 10—12.

Puukingatööstus P. Velding vajab

poissi või nooremat töölist.

Rakveres, Tammiku tee, Villa Tammik.

Näete jälle hästi kui ostate õiged prillid
Joh. Veske ärist, Rakveres, Tallinna tän. 27.
Suur valik. Hinnad soodsad.

Ruumikas kolmetoaline

korter

välja üürida Pikk tn. 17 A. Osmani majas.

Odavasti

müüa

„Renault“ kergeveoauto (sõiduautost ümbertehtud) ja korras poelett. Teateid saab slt.

Lahkunud peremeest

Jaan Schwabenfeldt'i

mälestab sügavas kurbuses
E. Korjus.

Raske haiguse järele lahkunud meie armast tütart ja õde

Ellen Kuslap'i

mälestavad kurbuses
vanemad, õed ja vennad.

Terese Vilu'le

ema surma puhul avaldab kaastunnet

Küti valla naistuletõrje.

Ostame

tööstuse- ja seemne-kartuleid

„MAJESTEET“

Rakveres ja Kabalas kõrgemate päevahindadega.

Viru Majandusühing
Rakveres, Lai tn. 19, tel. 86.
Kabala osakond, tel. Kabala 14.

Oleme avanud riidekaupluse

Lai tn. 19, peakaupluse kõrval.

Meie pakume **pesuriiet, puuvillaseid, villaseid ja siidi kleidiriideid, kangalõime, ülikonna-, kostüümi-, mantli- ja palituriideid** kodumaa ja välismaa vabrikutest.

Uued mustrid. Uued kaubad.
Rikkalik valik. Soodsad hinnad.

VIRU MAJANDUSÜHING.
Rakveres, Lai tn. 19, telefon 86.

Virumaa Ühispank

Rakveres, omas majas, Tallinna tän. 18-a. Telefon 2-36.

Ühispank toimetab kõiki pangaoperatsioone.

Teraslaekad (seifid) välja üürida.

Panga juures asub Kindlustus-A/S. „OMA“ esindus.

Maanteede Talitus müüb avalikul
suusõnalisel enampakkumisel
„11.“ novembril 1938. a. kell 10,00 Viru maavalitsuse masinatepargis Rakveres, Rahvamaja t. nr. 3, kõlbmata varana alljärgnevad esemed:

1) 1 veoauto „Chevrolet“ 1½ tn. alghinnaga Kr. 100.—,

2 1 lumesahk auto külge monteerimiseks alghin. Kr. 13.—.

Esemete müük toimub ükshaaval ülalloetletud järjekorras.

Enampakkumise tagatistrahviks on 10% alghinnast, mis tuleb kindlustada enne enampakkumist ning mida enampakkuja pärast pakkumisi täiendab 10 protsendini pakutud summast,

Müüdud esemed antakse ostjale üle pärast enampakkumise protokolli kinnitamist ja pärast ostuhinna täielikku tasumist, mis peab toimuma ühe nädala jooksul pärast vastava teatekutse kättesaamist.

Enampakkumise tingimused on näha Maanteede Talituses, Tallinnas, Rahukohtu tän. 1 ja Viru Maavalitsuse Teedeosakonnas, igal tööpäeval. Müüdavaid esemeid näitab ostust huvitatuile Viru maavalitsuse teedeosakond tööpäevil kella 0900 kuni 1400.

Maanteede Talitus.

Aknakleepimiſe paberit

liimiga ja ilma

väiksel ja suurel viisil

saadaval

„Ühiſtrükikoda Rakweres“

Lai tän. 12 Telefon 135

Vaja vilunud

müüjat

jalgratta- ja raadioärisse. Soovitav autojuhtimise loaga. Teatada slt. „Müüja“.

Soovin osta väiksemat

talu.

Teatada V.-Nigula pk. 30 „Talu“, telef. V.-Nigula 27.

Müüa

2 noort lehma. Rakvere-Nortso H. Püss.

Kiires korras **väike hoovimaja**

müüa

Ühes vakamaa maaga.
Maasika t. 5.

Ostan

talukoha

soovitav jõe või mere äärde, suurus 8—16 ha. Teatada Falkpargi 29—6. Tallinn.

Daamid

Endine Petrogradi **naisrätsep** spetsialist sellel alal, teeb elegantseid **mantleid, kasukaid** ja **nahkjakke.** Ümbertegemine ja parandus.
Tartu t. nr. 9.

Vajatakse

köögi-teenijat

küsida Tuletõrje einelauast.

KOHALAS
võtab „Virumaa Teataja“ tellimisi vastu
hra FR. PITKA.

Saksi Arukülas
müüvad „Virumaa Teataja“ üksiknumbreid
H. Riska ja Oskar Prems.

V.-Nigulas
võtab „Virumaa Teataja“ kuulutusi ja tellimisi vastu ja müüb üksiknumbreid
hra O. Allikmaa

Vajatakse kohe

teenijat

tubastele töödele. Kunda veski.

Ostan piiramata arvul igasugu seid

metsalanke või **üles-saetud materjali,**

makstes ajakohast hinda. Annan tasuta juhatust tarbematerjali ülessaagimiseks jne.
Lähemalt **„Metsaäri Aug. Pikhoff“** Tudulinna p. ag. telefonid 11 ja 4II.

Tarvis

tisleriõpipoissi

A. Lillema mööblitööstusse Rakveres, Pikk t. 48 tel. 344.

Aleviku lähedal

maja

üürile anda. Teateid saab Rakvere, Karitsa poest.

Kaasüüriliseks

võib tulla üksik ametiskäija korralik nais- või meesisik.
Kreutzvaldi 15.

Kaotatud

22. okt. s. a. esimene autoklaas ühes raamiga Rakvere-Metsiku vahelisel teel. Teatada Haljala teemajja või Rakvere Estaklandi töökotta.

Vajatakse 2—3 toalist

KORTERIT

hiljemalt 1. nov. Teatada slt. „Korter 1. novembriks“.

Õpipoissi

tarvis plekiseppa töökotta Pikk tän. nr. 6.

Vohnjas
võtavad „Virumaa Teataja“ kuulutusi ja tellimisi vastu hra **Hugo Õun** — Tõdva-Kõnnus,
hra **Lõõnik** Kolus ning
hra **Ando Randlo**—Vohnja asunduses.

RASIVERES võtab „Virumaa Teataja“ tellimisi vastu hra Voldemar Ale.

„Virumaa Teataja“

tellimisi võtavad vastu kõik Vabariigi postkontorid ja postiagentuurid ning peale selle igas vallas tellimiste vastuvõtjad ja

„Virumaa Teataja“ talitus
Rakveres, Lai tän. nr. 9-a.

Ühistrükikoda Rakveres.